VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67
THỨ SÁU
4.10.2024 (2.9 Giáp Thìn)
Số 120 (4097)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

TỔNG BÍ THƯ, CHỦ TỊCH NƯỚC TÔ LÂM HỘI ĐÀM VỚI TỔNG THỐNG IRELAND MICHAEL HIGGINS:

Đẩy mạnh giao lưu nhân dân, hợp tác văn hóa, nghệ thuật, du lịch... [3]

HỌP BÁO THƯỜNG KỲ BỘ VHTTDL QUÝ III NĂM 2024:

Giải đáp rõ từng vấn đề

[8-9]

Đông đảo các cơ quan báo, đài ở Trung ương và Hà Nội tham dự cuộc họp báo **Ảnh: TR.HUẤN**

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Sức bật và vị thế Việt Nam

● **PGS.TS NGUYỄN HỒNG VINH**

Tại Hội nghị thượng đỉnh Liên Hợp Quốc diễn ra ở New York (Mỹ) từ 22 đến 26.9 vừa qua, Đoàn cấp cao Việt Nam do Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm dẫn đầu đã có bài phát biểu thu hút sự quan tâm đặc biệt tại phiên họp toàn thể và được nhiều báo chí và phương tiện truyền thông quốc tế phát đi toàn văn.

Điểm mấu chốt của bài phát biểu này là người lãnh đạo cao nhất của nước ta đã trình bày Tầm nhìn Việt Nam *về các vấn đề thời sự đã và đang diễn ra trên phạm vi toàn thế giới đe dọa mạng sống, sự tồn tại con người ở nhiều châu lục.*

(Xem tiếp trang 2)

Để hài hòa giữa phát triển du lịch và bảo tồn di sản

[6]

Gia Lai tái định cư cho dân nhưng vẫn phải ở nhà tạm...

[4]

DANH SÁCH TRIỆU TẬP ĐỘI TUYỂN VIỆT NAM:

Đông dần đều gương mặt trẻ

[14]

CÁC HOẠT ĐỘNG TUYÊN TRUYỀN KỶ NIỆM 80 NĂM NGÀY THÀNH LẬP QĐND VIỆT NAM:

Đảm bảo tính trang trọng, thiết thực, hiệu quả

Ngày 3.10 tại Hà Nội, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy đã chủ trì buổi làm việc rà soát công tác tổ chức các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm 80 năm Ngày thành lập Quân đội Nhân dân (QĐND) Việt Nam (22.12.1944 - 22.12.2024) và 35 năm Ngày hội Quốc phòng toàn dân (22.12.1989 - 22.12.2024).

Các hoạt động triển khai bao gồm chỉ đạo, hướng dẫn các tỉnh, thành phố chủ trì, phối hợp với các đơn vị quân đội tổ chức chương trình Ngày hội văn hóa quân - dân tại các địa phương, trọng tâm là các tỉnh, thành phố Cao Bằng, Thái Nguyên, Điện Biên, TP.HCM. Tổ chức các hoạt động trọng điểm về văn hóa - nghệ thuật, văn học nghệ thuật, thể dục - thể thao, du lịch; quảng bá tranh, ảnh, sách, trưng bày, triển lãm, Tuần phim chào mừng 80 năm Ngày thành lập QĐND Việt Nam và 35 năm Ngày hội Quốc phòng toàn dân; triển lãm tranh cổ động tấm lớn và phát hành tài liệu tranh cổ động gửi về các địa phương phục vụ công tác tuyên truyền…

Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy chủ trì buổi làm việc Ảnh: TR.HUẤN

Tại buổi làm việc, lãnh đạo các đơn vị thuộc Bộ VHTTDL đã trình bày báo cáo tiến độ thực hiện các nội dung công việc. Phát biểu chỉ đạo, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy đánh giá cao nỗ lực của các đơn vị trong triển khai thực hiện nhiệm vụ. Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy cũng lưu ý, với mong muốn các hoạt động diễn ra trang trọng, thiết thực, hiệu quả, các đơn vị cần tiếp tục thể hiện tinh thần đoàn kết, trách nhiệm trong quá trình chuẩn bị; thể hiện những đóng góp, trách nhiệm của ngành VHTTDL trong tham gia vào quá trình tổ chức các sự kiện nhân dịp này. Các hoạt động văn hóa, nghệ thuật diễn ra phải bám sát điều kiện, tình hình thực tế.

Cùng với đó, Thứ trưởng đề nghị các đơn vị chủ động rà soát, kịp thời có văn bản hướng dẫn các địa phương trong tổ chức các hoạt động văn hóa, thể thao, văn học, nghệ thuật. Đối với công tác tuyên truyền, Thứ trưởng yêu cầu cần tuyên truyền đậm nét về các sự kiện, bám sát chủ đề, theo đúng hướng dẫn về các nội dung tuyên truyền.

ĐÌNH TOÁN

Sức bật...

(Tiếp theo trang 1)

Đó là chiến tranh, thiên tai, dịch họa... đang cướp đi sinh mạng sống của hàng triệu người vô tội. Khó khăn chồng lên khó khăn, Việt Nam cũng đang chịu tổn thất to lớn về người và của từ biến đổi khí hậu, nhất là cơn bão số 03 Yagi vừa qua. Nhưng cái tưởng như không thể vượt qua đã trở thành cái có thể vượt qua khi mà dân tộc Việt Nam đã kề vai sát cánh, phát huy cao nhất truyền thống văn hóa nhân văn, kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại. Ở tầm vĩ mô thế giới, bài học rút ra là, nếu các quốc gia, dân tộc chung tay đoàn kết hiệp đồng, đề cao trách nhiệm trước vận mệnh nhân loại với ý thức bằng mọi giá giữ gìn hòa bình, sự ổn định và hợp tác giải quyết các bất đồng, ngăn chặn và đẩy lùi các cuộc xung đột vũ trang, mở rộng giao lưu hợp tác làm ăn trên tinh thần các bên cùng có lợi, thì đó là những nhân tố tạo nên cái "có thể". Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm khẳng định rằng, theo hướng đó, Việt Nam đang hành động hết sức mình, thể hiện rõ vai trò là thành viên có trách nhiệm trong cộng đồng quốc tế, phấn đấu cao nhất cho mục tiêu hòa bình, ổn định, hợp tác và phát triển. Với tầm nhìn đó, Việt Nam đang vững tin bước vào kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình để hướng tới mốc lịch sử kỷ niệm 100 năm ngày thành lập nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam vào năm 2045, đạt mục tiêu trở thành nước công nghiệp phát triển, người dân có thu nhập cao, sánh vai với các cường quốc tiên tiến trên thế giới.

Thông điệp nói trên của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm, đã nhận được nhiều hồi âm tích cực của các chuyên gia có uy tín trên thế giới. Ngày 30.9.2024, trang asia.nikkei.com *(Nhật Bản) đăng bài viết của ông Sam Korsmoe, nhà văn người Mỹ đã sống và làm việc tại Việt Nam gần 20 năm và là đồng tác giả cuốn sách* "Việt Nam: Ngôi sao đang lên châu Á"*, trong đó nhận định rằng, dù còn những trở ngại nào đó, Việt Nam sẽ tiếp tục tăng trưởng kinh tế bất chấp những biến động chính trị.*

Theo bài viết, chỉ trong vòng vài tháng, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đã làm nổi bật chiến lược "ngoại giao cây tre" của Việt Nam, khẳng định Việt Nam là bạn với tất cả các nước để xây dựng một đất nước hùng mạnh và ổn định. Đáng chú ý, chuyến công du này rất quan trọng đối với hoạt động kinh doanh của Việt Nam với Mỹ. Theo Cục Quản lý Thương mại Quốc tế thuộc Bộ Thương mại Mỹ, Việt Nam hiện là nước xuất khẩu lớn thứ 6 vào Mỹ và là thị trường lớn thứ 28 cho hàng xuất khẩu của Mỹ - ông dẫn chứng.

Ông đặt câu hỏi và tự trả lời: Liệu xu hướng này có được duy trì trong giai đoạn tới hay không? "Rõ ràng, Việt Nam đang là "con hổ kinh tế" với tương lai tươi sáng. Việt Nam có các tài sản hữu hình cần thiết để tăng trưởng và phát triển như Đài Loan (Trung Quốc) và Hàn Quốc, hai trong số những "con hổ kinh tế" từ những năm 1980. Việt Nam có những thứ để có thể trở nên giàu có (tức là thoát khỏi bẫy thu nhập trung bình và trở thành quốc gia có thu nhập cao) vào năm 2045, giống như Đài Loan (Trung Quốc) và Hàn Quốc đã làm vào năm 2000. Việt Nam sẽ tiếp tục duy trì sức tăng trưởng hiện tại thông qua sản xuất phục vụ xuất khẩu, thương mại tự do và đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI)".

Ông phân tích có 3 nhân tố làm nên sức mạnh của Việt Nam - đó là văn hóa, chính sách và hành động.

Theo ông, văn hóa dựa trên đặc điểm gọi là "ý chí thực dụng". Người Việt có đặc điểm đáng quý là làm việc chăm chỉ, đảm bảo sự ổn định, chịu trách nhiệm và kiên trì theo đuổi mục tiêu khi mục tiêu đó có lợi cho đất nước.

Về mặt chính sách, có rất nhiều yếu tố, nhưng yếu tố quan trọng nhất là Việt Nam ủng hộ thương mại tự do. Kể từ khi ký kết hiệp định thương mại song phương với Mỹ vào năm 2001, Việt Nam đã gia nhập tổ chức Thương mại Thế giới (năm 2007) và ký thêm 15 Hiệp định thương mại song phương. Thương mại tự do là tấm vé đưa Việt Nam đến cánh cửa thịnh vượng. Việt Nam đã tham gia Hiệp định Thương mại tự do trong 25 năm qua và sẽ tiếp tục tham gia.

Minh chứng rõ nét nhất là Việt Nam tự định vị bản thân là điểm đến ưa chuộng trong chiến lược "Trung Quốc+1" của các nhà sản xuất toàn cầu. Các nhà sản xuất đang rời khỏi Trung Quốc và chuyển hoạt động sang Việt Nam. Vì thế ngoại giao của Mỹ là đối tác chiến lược toàn diện của Việt Nam, có nghĩa là các doanh nghiệp Mỹ có vị thế tốt để trở thành một phần của xu hướng này.

Ông cho rằng, "trong 25 năm qua, Việt Nam đã phát triển kinh tế và xuất khẩu hàng hóa sản xuất tại Việt Nam ra thế giới. Thật phi lý khi cho rằng xu hướng này sẽ chấm dứt vì ban lãnh đạo thay đổi. Chuyến thăm của ông Tô Lâm đến Mỹ và có các cuộc gặp với những nhân vật và tập đoàn quan trọng diễn ra rất đúng thời điểm - điều ấy đã nói lên thực lực bên trong của Việt Nam, từ đó tạo nên vị thế quốc tế. Đây là chỉ dấu tích cực cho những gì sắp xảy ra. Điều này sẽ thúc đẩy niềm tin của các nhà lãnh đạo doanh nghiệp Mỹ và các doanh nghiệp khác cũng như cộng đồng người Việt ở nước ngoài rằng Việt Nam sẽ tiếp tục hành trình và cố gắng hết sức để tiếp tục phát triển nền kinh tế trong 25 năm nữa".

Người viết bài này xin được lưu ý rằng, khi nhắc đến các cuộc gặp với các nhân vật có tiếng nói quan trọng tại diễn đàn Liên Hợp Quốc, cần chú ý một chi tiết đặc biệt đã thu hút phiên họp toàn thể của Liên Hợp Quốc - đó là mở đầu bài phát biểu, Tổng thống Mỹ Joe Biden đã điểm lại sự nghiệp chính trị bền bỉ của mình, từ chỗ lần đầu được bầu vào Thượng viện Mỹ năm 1972 - thời điểm Mỹ còn tham chiến tại Việt Nam.

Tổng thống Mỹ chia sẻ: "Khi đó chúng ta sống trong một bước ngoặt lịch sử, qua thời điểm của căng thẳng và sự không chắc chắn. Mỹ tham chiến tại Việt Nam, cuộc chiến dài nhất lịch sử đất nước vào thời điểm ấy…". Theo ông Biden, nội bộ nước Mỹ khi ấy chia rẽ và tức giận xung quanh nhiều vấn đề khác nhau. Dù đã vượt qua giai đoạn đó, bao gồm kết thúc việc tham chiến ở Việt Nam, nhưng mọi việc không hề dễ dàng, đơn giản với nước Mỹ. Tuy nhiên, bằng những nỗ lực, Việt Nam và Mỹ đã vượt qua những khác biệt và xây dựng quan hệ đối tác bền chặt.

Ông khẳng định, "ngày nay, Mỹ và Việt Nam là đối tác, bạn bè. Quan hệ Việt Nam - Mỹ là minh chứng rằng sự kinh hoàng của chiến tranh luôn có con đường hướng về phía trước. Mọi điều đều có thể trở nên tốt hơn. Chúng ta không được quên điều đó".

Một sự kiện cũng được dư luận quốc tế đặc biệt quan tâm, đó là cuộc gặp trực tiếp đầu tiên giữa hai nhà lãnh đạo Việt Nam và Hoa Kỳ, diễn ra trong bối cảnh hai nước vừa đánh dấu một năm thiết lập Đối tác chiến lược toàn diện. Trong cuộc gặp này, Tổng thống Joe Biden gửi lời chia buồn với Việt Nam trước những thiệt hại do siêu bão Yagi gây ra vừa qua, đồng thời khẳng định Chính phủ Mỹ sẵn sàng hỗ trợ Việt Nam trong quá trình phục hồi sau cơn bão.

Một lần nữa chúc mừng Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm trên cương vị mới, Tổng thống Joe Biden khẳng định Mỹ coi Việt Nam "là đối tác có tầm quan trọng hàng đầu tại khu vực". Theo nhà nghiên cứu Lưu Khánh Bân (Trung Quốc), "một đánh giá như vậy đối với một quốc gia Đông Nam Á không phải là đồng minh của Mỹ thực sự là rất hiếm".

Tổng thống Joe Biden nhấn mạnh, "Mỹ ủng hộ Việt Nam đóng vai trò ngày càng quan trọng hơn trong khu vực và quốc tế; mong muốn phối hợp chặt chẽ cùng Việt Nam trong duy trì hòa bình, ổn định, hợp tác, đề cao luật pháp quốc tế, bảo đảm các quyền tự do hàng hải, hàng không ở Biển Đông, chống biến đổi khí hậu và giải quyết các vấn đề chung của khu vực và quốc tế". Trong các cuộc gặp với nhiều nguyên thủ quốc gia và các tổ chức quốc tế, các tập đoàn doanh nghiệp lớn bên lề Hội nghị, Đoàn Việt Nam cũng nhận được những đánh giá cao về thành tựu và sự khẳng định tiếp tục ủng hộ và hợp tác với Việt Nam trên nhiều lĩnh vực.

Là những người duy vật, chúng ta không đơn thuần lạc quan ở những lời ngợi ca ấy, mà một mặt, chúng ta cảm ơn sự ủng hộ của bầu bạn quốc tế dành cho Việt Nam; mặt khác, nhận thức sâu sắc rằng, ý chí tự lực, tự cường xây dựng thực lực mạnh mẽ từ bên trong, là nhân tố quyết định, sự ủng hộ bên ngoài là quan trọng đối với quá trình xây dựng và phát triển đất nước nhanh và bền vững. Thực tiễn gần 40 năm đổi mới và hội nhập quốc tế vừa qua với những thành tựu to lớn và toàn diện, là nền tảng cho phép chúng ta vững tin bước vào kỷ nguyên mới - kỷ nguyên Việt Nam vươn mình - *như thông điệp của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm khẳng định ở trong nước và quốc tế.* ■

Hà Nội, 2.10.2024

TỔNG BÍ THƯ, CHỦ TỊCH NƯỚC TÔ LÂM HỘI ĐÀM VỚI TỔNG THỐNG IRELAND MICHAEL D.HIGGINS:

Đẩy mạnh giao lưu nhân dân, hợp tác văn hóa, nghệ thuật, du lịch...

Sáng 3.10 (theo giờ địa phương), tại Thủ đô Dublin, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và Đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam gặp mặt doanh nghiệp Ireland.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm hội đàm với Tổng thống Ireland Michael D. Higgins Ảnh: TTXVN

Trước đó, trong khuôn khổ chuyến thăm cấp Nhà nước tới Ireland từ ngày 1 - 3.10 theo lời mời của Tổng thống Ireland Michael D.Higgins, ngày 2.10 (theo giờ địa phương), sau lễ đón chính thức được tổ chức trang trọng tại Phủ Tổng thống, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và Tổng thống Michael D.Higgins đã đồng chủ trì hội đàm giữa Đoàn đại biểu cấp cao hai nước.

Tại hội đàm, Tổng thống Michael D.Higgins nhiệt liệt hoan nghênh chuyến thăm đầu tiên của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm tới Ireland; đánh giá cao đường lối, chính sách đối ngoại của Việt Nam; khẳng định coi trọng vị thế và vai trò của Việt Nam tại khu vực châu Á - Thái Bình Dương; nhấn mạnh hai nước có nhiều điểm tương đồng trong đấu tranh giành độc lập dân tộc và không có lĩnh vực nào, chủ đề nào mà hai bên không thể trao đổi, hợp tác. Tổng thống Michael D.Higgins nhắc lại những ấn tượng tốt đẹp về chuyến thăm của ông tới Việt Nam vào năm 2016 và bày tỏ ấn tượng về những thành tựu phát triển kinh tế, xã hội, hội nhập quốc tế, cũng như các nỗ lực thực hiện các Mục tiêu phát triển bền vững của Việt Nam trong những năm vừa qua; chia sẻ với Việt Nam về những thiệt hại nặng nề do cơn bão số 3 (tên quốc tế là bão Yagi) gây ra vừa qua.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm cảm ơn Tổng thống Michael D.Higgins về sự đón tiếp trọng thị và nồng hậu dành cho Đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam, khẳng định Việt Nam coi trọng phát triển quan hệ hữu nghị và hợp tác nhiều mặt với Ireland; đánh giá cao việc Chính phủ Ireland đã dành cho Việt Nam vị trí ưu tiên trong chính sách hợp tác phát triển trong khuôn khổ chiến lược "Ireland toàn cầu: Triển khai hoạt động ở khu vực châu Á - Thái Bình Dương đến năm 2025". Tổng Bí thư, Chủ tịch nước bày tỏ mong muốn Ireland tiếp tục cung cấp hỗ trợ phát triển cho Việt Nam trong các lĩnh vực ưu tiên như tăng trưởng xanh, ứng phó biến đổi khí hậu, bảo vệ môi trường, công nghệ thông tin, chuyển đổi số, phát triển bền vững.

Nhằm tăng cường tin cậy chính trị và hiểu biết lẫn nhau, hai nhà lãnh đạo nhất trí đẩy mạnh trao đổi đoàn các cấp, đặc biệt là cấp cao, tích cực triển khai các cơ chế hợp tác hiện có. Nhân dịp này, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm vui mừng thông báo Chính phủ Việt Nam đã quyết định và đang triển khai các thủ tục thành lập Đại sứ quán Việt Nam tại Ireland. Hai nhà lãnh đạo bày tỏ tin tưởng quyết định này sẽ mở ra một giai đoạn phát triển mới trong quan hệ song phương, vì lợi ích chung của nhân dân hai nước. Về hợp tác kinh tế, thương mại, đầu tư, hai nhà lãnh đạo khẳng định đây là trụ cột hợp tác quan trọng và đang phát triển tích cực khi kim ngạch thương mại hai chiều đạt 3,5 tỉ USD năm 2024. Hai bên cần tận dụng hiệu quả Hiệp định thương mại tự do Việt Nam - EU (EVFTA), thúc đẩy kết nối thương mại, đầu tư, hỗ trợ cộng đồng doanh nghiệp hai nước; phấn đấu nâng kim ngạch thương mại giữa hai nước lên 5 tỉ USD vào năm 2026 nhân dịp kỷ niệm 30 năm thiết lập quan hệ ngoại giao.

Tổng thống Ireland nhấn mạnh Việt Nam là đối tác thương mại hàng đầu của Ireland và dư địa hợp tác giữa hai nước còn rất lớn; ghi nhận đề nghị của Việt Nam về việc đẩy nhanh quá trình phê chuẩn Hiệp định Bảo hộ đầu tư Việt Nam - EU (EVIPA) nhằm mở rộng cơ hội hợp tác, đầu tư giữa cộng đồng doanh nghiệp Việt Nam và Ireland; mong muốn Việt Nam tạo điều kiện thuận lợi cho xuất khẩu nông sản, thực phẩm chất lượng cao của Ireland. Hai bên hoan nghênh việc Bộ GD&ĐT Việt Nam và Bộ Giáo dục, Đại học, Nghiên cứu, Đổi mới và Khoa học Ireland thiết lập quan hệ Đối tác chiến lược về giáo dục đại học, cũng như việc ký kết Biên bản ghi nhớ (MOU) giữa Đại học Quốc gia Hà Nội và các đại học hàng đầu của Ireland. Hai nhà lãnh đạo nhất trí cho rằng đây là lĩnh vực hợp tác ưu tiên giữa hai nước, qua đó góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, thúc đẩy nghiên cứu khoa học và đổi mới sáng tạo tại Việt Nam.

Để tăng cường hiểu biết lẫn nhau và gắn kết nhân dân hai nước, hai nhà lãnh đạo nhất trí đẩy mạnh giao lưu nhân dân, hợp tác văn hóa, nghệ thuật, du lịch, hợp tác giữa các địa phương. Hai bên nhất trí tạo điều kiện thuận lợi cho kiều dân hai nước sống và làm việc, đóng góp vào quá trình phát triển kinh tế, xã hội của nhau, phát huy vai trò cầu nối cho quan hệ hữu nghị hai nước. Trong khuôn khổ hội đàm, hai bên đã trao đổi sâu về các vấn đề an ninh khu vực cùng quan tâm như tình hình Ukraine, Trung Đông…, kêu gọi các bên bảo vệ thường dân, tiến hành đối thoại, giải quyết xung đột bằng các biện pháp hòa bình trên cơ sở của luật pháp quốc tế và các nguyên tắc cơ bản của Hiến chương Liên Hợp Quốc; nhất trí tăng cường hợp tác tại các diễn đàn đa phương như ASEAN-EU, Liên Hợp Quốc…, trong nhiều lĩnh vực như ứng phó với các thách thức toàn cầu, biến đổi khí hậu, an ninh lương thực, bảo đảm chuỗi cung ứng… Hai bên ủng hộ lập trường của ASEAN trong vấn đề Biển Đông về bảo đảm hòa bình, ổn định, an ninh, hợp tác và phát triển ở khu vực, giải quyết các tranh chấp bằng biện pháp hòa bình trên cơ sở tôn trọng luật pháp quốc tế, nhất là Công ước Liên Hợp Quốc về Luật Biển (UNCLOS) năm 1982.

P.V (tổng hợp)

Tổ chức các hoạt động tuyên truyền về phát triển văn hóa đọc

Bộ VHTTDL vừa có quyết định số 2821/QĐ-BVHTTDL về Kế hoạch tổ chức các hoạt động truyền thông phát triển văn hóa đọc năm 2024. Hoạt động truyền thông được thực hiện nhằm tuyên truyền các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước nhằm nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành, gia đình, nhà trường, cộng đồng và toàn xã hội về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của việc đọc sách và phát triển văn hóa đọc, góp phần nâng cao dân trí, phát triển tư duy, khả năng sáng tạo, bồi dưỡng nhân cách, tâm hồn, hình thành lối sống lành mạnh trong con người, xã hội Việt Nam, đẩy mạnh xây dựng xã hội học tập, hướng tới khát vọng xây dựng đất nước hùng cường, thịnh vượng.

Tuyên truyền sâu rộng hơn nữa để các em học sinh ngày càng yêu thích đọc sách Ảnh: B.LÂM

Thông qua các hoạt động tuyên truyền về phát triển văn hóa đọc nhằm tăng cường vận động, khuyến khích các tầng lớp nhân dân, nhất là học sinh, sinh viên, đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức xây dựng, duy trì thói quen đọc, định hướng và thúc đẩy xu hướng thị hiếu đọc lành mạnh trong xã hội. Bên cạnh đó, kịp thời biểu dương, khen thưởng đối với các tổ chức, cá nhân có đóng góp tích cực trong phát triển văn hóa đọc.

Bộ VHTTDL yêu cầu nội dung tuyên truyền được xây dựng đảm bảo các nội dung như trong Đề án "Phát triển văn hóa đọc trong cộng đồng đến năm 2020, định hướng đến năm 2030" của Bộ VHTTDL giai đoạn 2021-2025, bám sát các mục tiêu chủ yếu trong giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030. Các hoạt động được tổ chức thiết thực, tiết kiệm, hiệu quả, đảm bảo kịp thời, đúng tiến độ; phối hợp chặt chẽ với các cơ quan, đơn vị liên quan trong quá trình triển khai thực hiện. Cụ thể, cần phải tuyên truyền, phổ biến các quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về văn hóa nói chung, tuyên truyền các hoạt động nhằm phát triển văn hóa đọc, phong trào đọc sách nói riêng, hướng tới xây dựng một xã hội học tập, một nét đẹp trong đời sống xã hội. Làm rõ ý nghĩa to lớn và tầm quan trọng của đọc sách đối với việc nghiên cứu, giáo dục và hình thành nhân cách con người. Tuyên truyền những cách làm hay, sáng tạo của các địa phương, đơn vị trong việc phát triển văn hóa đọc trong cộng đồng.

Bên cạnh đó, tuyên truyền cách tiếp cận văn hóa đọc cho các lứa tuổi, chú trọng văn hóa đọc cho thiếu nhi, đồng bào dân tộc thiểu số. Văn hóa đọc trong môi trường giáo dục; Văn hóa đọc trong gia đình. Tính lan tỏa của các cuộc thi, cuộc vận động đọc sách, triển lãm sách, báo... tại các tỉnh, thành trên cả nước.

V.D

Gia Lai tái định cư cho dân nhưng vẫn phải ở nhà tạm...

● Bài, ảnh: NGỌC HÒA

Sau hàng chục năm sống trong cảnh "bốn không": Không điện, không đường, không trường, không trạm, tháng 9.2023, gần 40 hộ dân ở cụm dân cư suối Cạn, xã Ia Sol, huyện Phú Thiện (Gia Lai) được di dời tái định cư nơi ở mới.

Những tưởng, khi chuyển về nơi ở mới cuộc sống người dân sẽ dần ổn định hơn nơi ở cũ, nhưng đến nay chỉ mới có hai hộ được hỗ trợ xây dựng nhà, số còn lại hiện đang sống trong những căn nhà tạm bợ.

Ngôi làng "bốn không"

Cụm dân cư suối Cạn, xã Ia Sol nằm cách UBND huyện Phú Thiện khoảng 4 km, thế nhưng hàng chục năm nay, 38 hộ dân với hơn 150 nhân khẩu phải sống trong tình trạng không điện, đường, trường, trạm và không có đất sản xuất, không có nước sạch sinh hoạt.

Theo UBND xã Ia Sol, gần 100% người dân ở cụm dân cư này thuộc diện hộ nghèo, họ sống trong những căn nhà tạm bợ, xiêu vẹo, bốn bề được che chắn bằng những tấm tôn cũ nát. Cụm dân cư nằm giữa thung lũng, bên cạnh dòng suối và bốn bề là nương rẫy nên cuộc sống của bà con bị biệt lập với bên ngoài. Thi thoảng vào mùa mưa, nước suối dâng cao, người dân bị cô lập cục bộ. Ngoài chính quyền địa phương thì rất ít người biết đến sự tồn tại của họ. Do vậy, ở đây từ già đến trẻ, số người biết đến con chữ chỉ đếm trên đầu ngón tay. Trò chuyện với chúng tôi, chị Ksor Bế (sinh năm 1982) chia sẻ: "Nhà mình có năm người con nhưng không đứa nào biết chữ. Phần vì cuộc sống khó khăn không có điều kiện để cho con cái đi học, phần vì trước đây sinh sống ở làng cũ, đường sá lầy lội, nước lớn nên các cháu không thể đến trường thường xuyên. Vì cuộc sống khó khăn lại không có đất sản xuất nên chồng phải đi làm ăn xa, còn mình ở làng làm thuê, làm mướn để trông các con".

Tương tự, gia đình chị Rcom Preo (sinh năm 1986) có sáu người con, trong đó hai đứa biết mặt chữ nhưng cũng không thông thạo vì nghỉ học sớm. "Mình sinh ra và lớn lên ở suối Cạn. Ở đây nhà ai cũng khó khăn, không có đất sản xuất và đều phải đi làm thuê cho người ta. Những đứa trẻ trong làng muốn đi học phải ra điểm trường cách làng 4-5 km. Thế nhưng, mùa nắng còn đỡ chứ mưa đến đường lầy lội, nước suối dâng cao chia cắt làng khiến bọn trẻ chẳng thể đến trường. Việc học cứ thế bị gián đoạn và rồi các con cũng nghỉ học ở nhà phụ giúp bố mẹ, trông em", chị Rcom Preo bộc bạch.

Tái định cư... vẫn phải ở nhà tạm

Thấy được tình trạng khó khăn ở điểm dân cư suối Cạn, tháng 4.2023 HĐND tỉnh Gia Lai đã phê duyệt chủ trương đầu tư dự án bố trí, ổn định dân cư vùng thiên tai suối Cạn, thôn Thắng Lợi 3, xã Ia Sol, với mục tiêu di dời 38 hộ tại cụm dân cư nơi đây đến nơi ở mới để ổn định cuộc sống.

Tháng 9.2023, Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp huyện Phú Thiện được giao triển khai dự án với diện tích 3,8 ha, tổng mức đầu tư dự kiến hơn 21 tỉ đồng từ nguồn vốn Trung ương và ngân sách tỉnh. Theo dự án, cụm dân cư suối Cạn sẽ được chuyển về thôn Thắng Lợi 3, xã Ia Sol, cách nơi ở cũ khoảng hơn 2 km. Theo kế hoạch, dự án sẽ hoàn thành vào tháng 5.2024. Tuy nhiên, đến nay dự án chỉ mới hoàn thành xây dựng cơ sở hạ tầng thiết yếu như điện, đường, công trình cấp nước sinh hoạt từ nguồn ngân sách Trung ương hỗ trợ (khoảng 10 tỉ đồng). Các hạng mục còn lại như nhà ở, công trình giao thông kết nối vùng dự án và hạ tầng kỹ thuật vẫn chưa được thực hiện.

Trao đổi với chúng tôi, ông Phan Văn Vinh, Giám đốc Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp huyện Phú Thiện cho biết: Sau khi được giao phụ trách dự án, đơn vị đã nhanh chóng triển khai các hạng mục. Hiện tại đã triển khai xong giai đoạn một, tuy nhiên việc đầu tư các hạng mục còn lại ở giai đoạn hai với mức đầu tư dự kiến khoảng 8,4 tỉ đồng còn gặp nhiều khó khăn, vướng mắc. "Khó khăn nhất là việc thiếu nguồn vốn để tiếp tục đầu tư. Ngoài ra, hiện vẫn chưa có cơ chế, chính sách và hướng dẫn cụ thể về việc hỗ trợ cho người dân di dời, xây dựng nhà ở tại khu tái định cư", ông Vinh nói.

Để tháo gỡ khó khăn, huyện Phú Thiện kêu gọi xã hội hóa để hỗ trợ thêm nguồn kinh phí

Thiếu kinh phí hỗ trợ xây dựng nên dù đã chuyển đến khu tái định cư nhưng người dân vẫn đang ở trong các căn nhà tạm bợ

Theo ghi nhận, hiện tất cả 38 hộ dân ở cụm dân cư suối Cạn đã di dời ra nơi ở mới. Tuy nhiên, vì chưa được hỗ trợ xây dựng nhà nên họ đành phải tận dụng những vật liệu ở nhà cũ làm chỗ trú tạm để che nắng, che mưa. Chị Rcom Thí kiến nghị: "Sau nhiều năm kỳ vọng, đến tháng 8.2024, chúng tôi rất vui vì được chuyển đến nơi ở mới thuận lợi hơn, có đầy đủ điện, nước, đặc biệt là đường đến trường của các con cũng đã gần hơn, thuận tiện hơn. Nhưng, hiện chúng tôi vẫn đang phải chờ hướng dẫn để xây dựng nhà mới. Ngoài ra, bà con cũng gặp nhiều khó khăn vì đã bước vào mùa mưa, đường đến khu sản xuất rất lầy lội. Hy vọng chính quyền sẽ sớm đẩy nhanh tiến độ xây dựng để mọi người sớm ổn định cuộc sống".

Nhằm sớm giải quyết những khó khăn, vướng mắc trên, Chủ tịch UBND huyện Phú Thiện Trịnh Văn Sang vừa ký văn bản số 1635 gửi UBND tỉnh Gia Lai và các Sở, ngành về việc giải quyết khó khăn, vướng mắc trong thực hiện di dời, xây dựng nhà ở cho 38 hộ dân thuộc dự án "Bố trí, ổn định dân cư vùng thiên tai suối Cạn, thôn Thắng Lợi 3, xã Ia Sol". Ông Trịnh Văn Sang cho biết: Hiện nay tổng nhu cầu nguồn vốn để đầu tư hoàn thiện cơ sở hạ tầng giai đoạn hai khoảng 8,4 tỉ đồng. Trong đó 6,92 tỉ đồng là kinh phí hoàn thiện cơ sở hạ tầng và 1,5 tỉ đồng là kinh phí hỗ trợ nhà ở cho các hộ dân theo định mức 44 triệu đồng/1 hộ/1 căn. Hiện tại địa phương đang chờ UBND tỉnh và các Sở, ngành trình HĐND tỉnh thông qua và cấp kinh phí hỗ trợ cho người dân. Theo khảo sát, dự kiến chi phí xây dựng mỗi căn nhà có diện tích 48m^2 và một công trình vệ sinh 5m^2 dao động từ 75 - 80 triệu đồng. Trong đó, định mức hỗ trợ khoảng 44 triệu đồng/căn, số tiền còn lại (khoảng 35 - 40 triệu đồng/ căn) hiện nay Ban Thường vụ Huyện ủy đang có chủ trương kêu gọi xã hội hóa để hỗ trợ thêm giúp người dân xây dựng hoàn thiện nhà ở.

"Trong lúc chờ cấp trên phê duyệt kinh phí tiếp tục đầu tư giai đoạn hai và phê duyệt định mức hỗ trợ, Ban Thường vụ Huyện ủy đang huy động cả hệ thống chính trị kêu gọi xã hội hóa để có thêm nguồn lực đầu tư hoàn thiện 38 căn nhà tái định cư cho các hộ dân. Hiện nay đã huy động xã hội hóa kinh phí để giúp 6 hộ dân triển khai xây dựng nhà. Dự kiến từ nay đến trước Tết Nguyên đán 2025 sẽ hoàn thành để bà con sớm ổn định cuộc sống", Chủ tịch UBND huyện Phú Thiện thông tin.■

Bắt ba phụ nữ trộm cáp điện để bán đồng nát

Trong thời gian ngắn, ba phụ nữ ở Nghệ An đã gây ra hàng loạt vụ trộm dây cáp điện ở các công trình xây dựng, gây thiệt hại ước tính khoảng 1,5 tỉ đồng. Ngày 3.10, Công an thành phố Vinh (Nghệ An) cho biết, vừa khởi tố vụ án, khởi tố bị can và thực hiện lệnh tạm giam đối với Nguyễn Thị Liễu (45 tuổi, trú thành phố Vinh), Nguyễn Thị An (53 tuổi), Nguyễn Thị Xuân (48 tuổi), cùng trú tại huyện Nghi Lộc về tội trộm cắp tài sản.

Cơ quan điều tra làm rõ, từ ngày 10 - 26.9, ba người phụ nữ nói trên đã thực hiện ba vụ trộm dây cáp điện ngầm và dây tiếp địa tại các công trình xây dựng giao thông trên địa bàn thành phố Vinh và huyện Nghi Lộc. Cụ thể, vào khoảng 1h30 ngày 11.9, tại đường 72m thuộc xã Nghi Thạch, huyện Nghi Lộc, ba đối tượng đã thực hiện hành vi trộm gần 1.200m dây cáp điện ngầm, trị giá hơn 384 triệu đồng. Tiếp đó, vào 2h ngày 23.9, lợi dụng sơ hở của bảo vệ tại công trình thi công ở đoạn đường Nguyễn Sỹ Sách kéo dài thuộc địa phận xã Hưng Hòa, các đối tượng đã trộm hơn 3.000m dây cáp điện ngầm và dây đồng trần tiếp địa xoắn, trị giá 650 triệu đồng.

Chưa dừng lại ở đó, khoảng 1h15 ngày 26.9, khi đi qua khu vực công trường đang thi công đường 72m thuộc xã Nghi Đức, TP Vinh, ba đối tượng phát hiện thấy có các đầu dây cáp điện chưa hoàn thiện lắp đặt nổi lên ở chân cột đèn chiếu sáng trên đường nên đã thực hiện hành vi trộm 2.700m dây cáp điện ngầm và 32 đoạn dây đồng trần tiếp địa xoắn, trị giá 480 triệu đồng. Số dây cáp điện sau khi trộm được các đối tượng cắt ngắn rồi chở đến bán cho cơ sở thu mua phế liệu của Nguyễn Văn Cậy (44 tuổi, trú huyện Nghi Lộc). Cậy dù biết số dây cáp điện và dây đồng trần tiếp địa xoắn này là do các đối tượng trộm được, song vẫn thu mua.

Ngày 1.10, ba đối tượng trên bị công an bắt giữ. Lực lượng chức năng thu giữ hai chiếc kìm cùng một số tang vật các đối tượng chưa kịp tiêu thụ. Ước tính số tài sản mà Nguyễn Thị Liễu, Nguyễn Thị An và Nguyễn Thị Xuân trộm có giá trị khoảng 1,5 tỉ đồng. Bước đầu, 3 đối tượng thừa nhận hành vi phạm tội của mình và khai đi trộm tài sản bán lấy tiền tiêu xài.

NGÂN LONG

PHÒNG, CHỐNG VI PHẠM PHÁP LUẬT TRONG HOẠT ĐỘNG VHTTDL:

Ngăn chặn, đẩy lùi vi phạm trên môi trường số

● **MINH NGỌC**

Bộ VHTTDL cho biết, trong năm 2024, Đề án "Phòng ngừa tội phạm và phòng, chống vi phạm pháp luật trong hoạt động văn hóa, thể thao và du lịch" đã được triển khai đồng bộ; nâng cao năng lực cho cán bộ, công chức của ngành trong tham gia phòng ngừa, phòng chống vi phạm pháp luật, đặc biệt trên mạng Internet, không gian ảo đang ngày càng có nhiều tác động đến đời sống thực.

Việc triển khai thực hiện Đề án đã góp phần tăng cường phòng ngừa, kéo giảm các loại tội phạm, giảm vi phạm pháp luật trong hoạt động văn hóa, gia đình, thể thao và du lịch; đảm bảo môi trường hoạt động kinh doanh an ninh, an toàn.

Chấn chỉnh lộn xộn quảng cáo trên mạng

Sau 12 năm triển khai, kể từ khi Luật Quảng cáo năm 2012 được ban hành, bên cạnh những thành tựu quan trọng, hệ thống pháp luật về quảng cáo cũng đã bộc lộ một số hạn chế, bất cập. Đáng chú ý là thực trạng hoạt động quảng cáo đang có sự chuyển dịch từ quảng cáo theo hình thức truyền thống (quảng cáo ngoài trời trên bảng, biển, băng rôn, báo in, báo nói, báo hình…) sang hình thức quảng cáo trên môi trường mạng và dịch vụ quảng cáo xuyên biên giới (quảng cáo trên báo điện tử, trang thông tin điện tử, mạng xã hội, ứng dụng di động…).

Kéo theo sự chuyển dịch này là những khó khăn trong công tác quản lý nhà nước do việc ràng buộc trách nhiệm, phát hiện và xử lý vi phạm trong hoạt động quảng cáo trên phương tiện này áp dụng với một loại chủ thể không giới hạn phạm vi lãnh thổ. Luật Quảng cáo hiện cũng chưa có quy định cụ thể về quyền, trách nhiệm của đối tượng tham gia, quy trình phát hiện và xử lý vi phạm nằm rải rác tại một số văn bản dưới Luật, vì vậy nên hiệu quả quản lý chưa cao.

Cũng trong bối cảnh quảng cáo đang phát triển mạnh mẽ và càng ngày càng khẳng định vị trí trong hoạt động doanh nghiệp, nhiều đối tượng đã lợi dụng sự phổ biến và thông dụng của các phương tiện quảng cáo, đặc biệt là mạng xã hội, người chuyển tải sản phẩm quảng cáo có ảnh hưởng… để truyền tải các nội dung quảng cáo sai sự thật, gây ảnh hưởng đến người tiêu dùng. Khá phổ biến là việc xuất hiện nhiều người dùng mạng xã hội, các nghệ sĩ nổi tiếng giới thiệu, mời chào, quảng cáo sản phẩm, hàng hóa, dịch vụ không bảo đảm chất lượng, gây bức xúc cho đông đảo người tiêu dùng.

Trước thực tế "khoảng trống" trong hệ thống luật pháp đã dẫn đến những khó khăn trong công tác quản lý, các doanh nghiệp Việt cũng mất đi nhiều thị phần quảng cáo trên không gian mạng, không chỉ giảm nguồn thu thuế cho nhà nước mà còn kéo theo hệ lụy là những vi phạm kéo dài. Để lấp khoảng trống này, dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung Luật Quảng cáo đã bổ sung những quy định mới, bắt kịp và phù hợp với yêu cầu của đời sống, trong đó có những quy định đối với hoạt động quảng cáo trên mạng. Theo đó, nội dung sửa đổi về quảng cáo trên mạng bao gồm: Quy định về yêu cầu đối với hoạt động quảng cáo mạng; trách nhiệm của người quảng cáo, người kinh doanh dịch vụ quảng cáo, người phát hành quảng cáo ở trong nước và ngoài nước; hoạt động quảng cáo trên mạng do các tổ chức, cá nhân nước ngoài cung cấp xuyên biên giới vào Việt Nam như: Quảng cáo trên mạng phải có dấu hiệu nhận diện bằng từ ngữ, ký hiệu hoặc các hình thức tương tự để người tiếp nhận xác định là quảng cáo và phân biệt với các thông tin không phải quảng cáo…

Các chuyên gia về quảng cáo nhấn mạnh, hoạt động quảng cáo thực chất là nhằm hướng đến tạo dựng niềm tin ở khách hàng. Vì thế, trong bối cảnh hoạt động quảng cáo trên mạng đang dần trở thành một xu thế tất yếu, việc bổ sung những quy định cụ thể nhằm siết chặt quản lý đối với hoạt động quảng cáo trên không gian mạng là điều rất cần thiết, góp phần đưa hoạt động quảng cáo trên mạng dần đi vào nề nếp.

Gia tăng các biện pháp bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ

Trước thực tế vấn nạn xâm phạm bản quyền trong các lĩnh vực, đặc biệt ở lĩnh vực sáng tạo, thời gian qua, công tác tuyên truyền và các biện pháp bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ cho đội ngũ các nhà sáng tạo, đẩy lùi vi phạm đã liên tục được tăng cường. Gần đây nhất là vụ việc triệt phá đường dây vi phạm bản quyền lớn nhất thế giới Fmovies, do các cơ quan chức năng Việt Nam, với sự hỗ trợ từ ACE thực hiện.

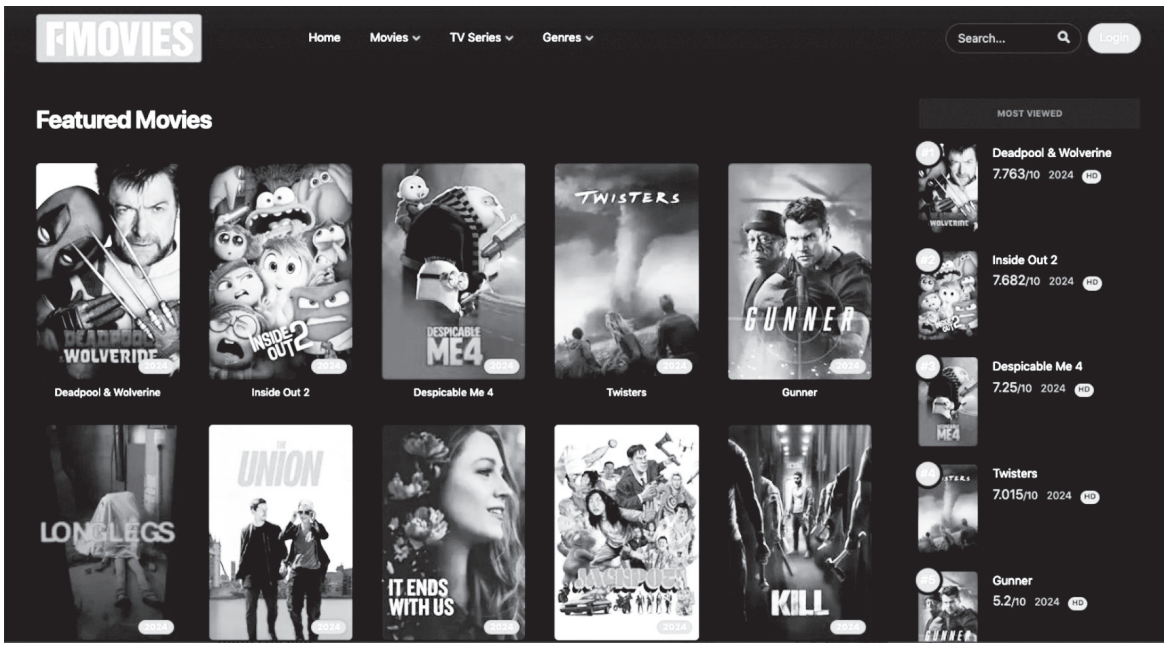
Fmovies và các tên miền liên quan đã ghi nhận hơn 6,7 tỉ lượt truy cập từ tháng 1.2023 đến tháng 6.2024. Với gần 374 triệu lượt truy cập mỗi tháng, tổ chức này là một mắt xích vi phạm bản quyền lớn nhất thế giới. "Việc triệt phá Fmovies là một chiến thắng vang dội cho các diễn viên, ê kíp, biên kịch, đạo diễn, hãng phim và cộng đồng sáng tạo trên toàn thế giới", ông Charles Rivkin (Chủ tịch và CEO của Hiệp hội Điện ảnh Hoa Kỳ, Chủ tịch ACE) phát biểu. Các hoạt động này nhằm bảo vệ an toàn cho khán giả, giảm thiểu rủi ro cho hàng chục triệu người tiêu dùng, bảo vệ quyền lợi cũng như sinh kế của những người sáng tạo. Theo bà Ngô Phương Lan, Chủ tịch Hiệp hội Xúc tiến Phát triển Điện ảnh Việt Nam (VFDA), ngành công nghiệp điện ảnh Việt Nam đang ở giai đoạn phát triển quan trọng, chuyển từ mô hình sản xuất được nhà nước bao cấp sang giai đoạn tăng trưởng nhanh chóng nhờ sự tham gia của khu vực tư nhân.

"Để đạt được sự phát triển nhanh và bền vững, cũng như hội nhập vào ngành công nghiệp điện ảnh toàn cầu, chúng ta cần phải đi đúng con đường. Bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ là một yếu tố quan trọng đối với sự thành công của ngành công nghiệp này. VFDA đánh giá cao những nỗ lực của ACE, phối hợp với các cơ quan chức năng Việt Nam, trong việc chống lại các hoạt động vi phạm nghiêm trọng của các nhà điều hành Fmovies. Chúng tôi tin rằng cột mốc này sẽ đóng góp đáng kể vào sự phát triển của ngành công nghiệp điện ảnh Việt Nam", bà Ngô Phương Lan nhấn mạnh.

Vụ việc kể trên là một minh chứng điển hình về hiệu quả công tác phối hợp giữa các cơ quan chức năng nhằm tuyên truyền, triệt phá và đẩy lùi những vi phạm về quyền sở hữu trí tuệ, đặc biệt trên không gian mạng.

Tại công văn mới đây về báo cáo kết quả phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật năm 2024, Bộ VHTTDL cho biết, Đề án "Phòng ngừa tội phạm và phòng, chống vi phạm pháp luật trong hoạt động văn hóa, thể thao và du lịch" thời gian qua đã được triển khai đồng bộ; nâng cao năng lực cho cán bộ, công chức của ngành trong tham gia phòng ngừa, phòng chống vi phạm pháp luật, đặc biệt trên mạng Internet. Việc triển khai thực hiện Đề án đã có tác động tăng cường phòng ngừa, kéo giảm các loại tội phạm, giảm các vi phạm pháp luật trong hoạt động văn hóa, gia đình, thể thao và du lịch, đảm bảo môi trường hoạt động kinh doanh văn hóa, thể thao và du lịch an ninh, an toàn.

Bên cạnh đó, Bộ VHTTDL cũng đã chỉ đạo các đơn vị trực thuộc tăng cường hoạt động thanh, kiểm tra trên các lĩnh vực, trong đó tập trung một số nhiệm vụ trọng tâm như công tác quản lý, tổ chức lễ hội; phòng, chống vi phạm về quyền tác giả, quyền liên quan; hoạt động quảng cáo; hoạt động kinh doanh du lịch, kinh doanh dịch vụ thể dục, thể thao; phòng, chống tội phạm trong quản lý di tích, di sản; tăng cường phổ biến, tuyên truyền bằng nhiều hình thức nhằm chống lại những hành vi sai trái, xuyên tạc trên mạng Internet, mạng xã hội, Facebook… trong các lĩnh vực quản lý của ngành. Đồng thời, xử lý nghiêm các đối tượng vi phạm theo thẩm quyền và quy định của pháp luật về phòng, chống tội phạm. ■

Fmovies đã được liệt kê trong danh sách thị trường tai tiếng của USTR từ năm 2017- 2023 **Ảnh minh họa**

Xử phạt hành chính nhiều hành vi vi phạm

Từ 1.10.2023 đến 31.7.2024, Bộ VHTTDL đã ban hành 20 Quyết định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực du lịch, thể thao, quyền tác giả, quyền liên quan với tổng số tiền xử phạt là gần 550 triệu đồng. Đồng thời, yêu cầu biện pháp khắc phục hậu quả như: Buộc dỡ bỏ bản sao tác phẩm vi phạm (chương trình máy tính) dưới hình thức điện tử; tiêu hủy bản ghi âm Fever, tháo gỡ bản ghi âm Fever trên môi trường mạng và kỹ thuật số, buộc nộp lại số tiền bất hợp pháp. Trong thời kỳ thống kê này, không có vụ việc, đối tượng vi phạm nào đến mức chuyển xử lý hình sự.

THẢO PHƯƠNG

Để hài hòa giữa phát triển du lịch và bảo tồn di sản

● THÚY HÀ

Viện Nghiên cứu phát triển du lịch (Việt Nam) phối hợp với Viện Nghiên cứu giao thông và du lịch Nhật Bản vừa tổ chức Hội thảo Du lịch Việt Nam - Nhật Bản về "Cân bằng phát triển du lịch và bảo tồn tại các điểm di sản văn hóa: Hướng tới phát triển du lịch bền vững".

Đại biểu hai nước tham dự Hội thảo trực tiếp tại Nhật Bản

Hội thảo diễn ra bằng hình thức trực tiếp (tại Nhật Bản) và trực tuyến dưới sự chủ trì của Phó cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam (Bộ VHTTDL) Phạm Văn Thủy, Phó cục trưởng Cục Du lịch Nhật Bản (Bộ Đất đai, Giao thông và Du lịch Nhật Bản) Hirashima Takashi.

Nhiệm vụ quan trọng

Phát biểu tại Hội thảo, Phó cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam Phạm Văn Thủy cho biết, đây là cơ hội quan trọng để các chuyên gia đến từ hai quốc gia cùng nhau trao đổi kinh nghiệm, chia sẻ bài học thành công và thách thức trong quá trình phát triển du lịch bền vững và bảo tồn di sản văn hóa. "Việt Nam đang có bước phát triển mạnh mẽ về du lịch, nhưng đi cùng với đó là những thách thức to lớn về việc bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa. Và việc cân bằng giữa phát triển du lịch với bảo tồn di sản là nhiệm vụ quan trọng. Việt Nam với nguồn tài nguyên du lịch dồi dào, những di sản văn hóa vật thể và phi vật thể phong phú luôn ý thức sâu sắc về trách nhiệm bảo tồn những giá trị văn hóa cho thế hệ tương lai", ông Phạm Văn Thủy nhấn mạnh.

Một trong những chủ đề chính được đề cập tại hội thảo là việc khai thác du lịch ở các khu vực di sản văn hóa. Ở cả Việt Nam và Nhật Bản, các di sản văn hóa như Cố đô Huế, phố cổ Hội An (Việt Nam) và di sản Kyoto, Nara (Nhật Bản) đều đối mặt với áp lực lớn từ lượng du khách ngày càng tăng. Du lịch ngày càng chứng minh vai trò quan trọng trong nền kinh tế của các quốc gia và trong việc ổn định đời sống người dân, xóa đói giảm nghèo, nâng cao vị thế quốc gia... Tuy nhiên, nếu không có những biện pháp quản lý bền vững, việc khai thác du lịch có thể làm ảnh hưởng, thậm chí tổn hại đến các di sản mà không cách gì có thể sửa chữa được.

Tại phố cổ Hội An, tình trạng xuống cấp của các công trình kiến trúc và ô nhiễm do sự quá tải từ lượng du khách là ví dụ điển hình. Ở Nhật Bản, các khu vực di sản như Kyoto cũng đã chứng kiến sự thay đổi về không gian sống của người dân địa phương do sự phát triển du lịch quá nhanh.

Phải có những quyết sách

Phó cục trưởng Cục Du lịch Nhật Bản Hirashima Takashi cho rằng: "Mỗi bên cần có cách làm mới, nâng cao nhận thức của người dân và xã hội trong việc bảo tồn di sản và phát triển du lịch. Trong các giải pháp cần có sự cân bằng, hài hòa, giải quyết các bài toán giữa bảo tồn và phát triển. Thậm chí, phải có những quyết sách trong tương lai về vấn đề này".

Qua thực tế phát triển ở Việt Nam, ông Nguyễn Anh Tuấn, Viện trưởng Viện Nghiên cứu phát triển du lịch (Bộ VHTTDL) cho rằng, muốn hài hòa giữa phát triển và bảo tồn di sản, cần phải có những giải pháp căn cơ. Trong đó, tăng đầu tư công và tư nhân; hỗ trợ tài chính phù hợp cho các dự án bảo tồn và phát huy di sản; khuyến khích hợp tác công tư; xây dựng chính sách miễn, giảm thuế; xây dựng cơ chế chính sách về hỗ trợ tài chính. Đồng thời cần có các quy định liên quan nhằm tăng cường, giám sát và quản lý các hoạt động du lịch hướng tới bền vững và bảo vệ các giá trị di sản; xử lý nghiêm các vi phạm; quản lý hoạt động du lịch di sản văn hóa một cách bền vững, khai thác các giá trị văn hóa nguồn lực cho phát triển du lịch, nhưng đồng thời kiểm soát chặt chẽ năng lực để hạn chế tình trạng quá tải du lịch tại các điểm đến di sản.

Nhật Bản là đất nước đã có nhiều thập kỷ kinh nghiệm trong việc bảo tồn và khai thác du lịch tại các điểm di sản văn hóa. Với hệ thống luật pháp chặt chẽ và các chính sách hỗ trợ từ chính quyền địa phương, Nhật Bản đã duy trì được sự hài hòa giữa bảo tồn di sản và phát triển du lịch. Thành phố Kyoto là một ví dụ điển hình khi quy hoạch bảo tồn di sản được triển khai từ sớm, giúp bảo vệ cảnh quan truyền thống của thành phố trong khi vẫn cho phép lượng du khách lớn đến tham quan. Không chỉ tập trung vào việc bảo vệ các công trình di sản vật thể, Nhật Bản còn chú trọng bảo tồn di sản phi vật thể. Các lễ hội truyền thống, nghi thức tôn giáo và nghệ thuật như trà đạo, võ thuật, nghệ thuật Ikebana được khuyến khích bảo tồn và lan tỏa thông qua các hoạt động du lịch văn hóa.

Tại Việt Nam, quá trình bảo tồn di sản văn hóa cũng luôn được chú trọng. Các di sản được UNESCO công nhận như phố cổ Hội An và khu di tích Mỹ Sơn đã trở thành những điểm đến du lịch quan trọng, thu hút hàng triệu du khách mỗi năm. Hội An nhiều năm được Tổ chức Giải thưởng Du lịch Thế giới (WTA) và các chuyên trang du lịch lớn của thế giới bình chọn là điểm di sản, điểm đến văn hóa, điểm đến giá trị hàng đầu châu Á, hàng đầu thế giới.

Từ những kinh nghiệm và thách thức của cả hai quốc gia, Hội thảo đã đề ra nhiều giải pháp cụ thể nhằm đạt được sự cân bằng giữa phát triển du lịch và bảo tồn di sản. Một trong những điểm mấu chốt là tăng cường giáo dục và nâng cao nhận thức của cộng đồng, cả du khách và người dân địa phương, về tầm quan trọng của việc bảo tồn di sản văn hóa cũng như phát triển du lịch bền vững. Việc xây dựng cơ sở hạ tầng bền vững, thân thiện với môi trường cũng là một giải pháp được thảo luận rộng rãi. Các khu vực du lịch nên tập trung vào việc phát triển hạ tầng xanh, giảm thiểu tác động xấu đến môi trường và các di sản văn hóa. Bên cạnh đó, cần áp dụng các chính sách quản lý chặt chẽ về số lượng du khách và thời gian tham quan tại các điểm di sản dễ bị tổn thương. ■

Biển đảo trong lòng đồng bào tại "Ngôi nhà chung"

Trong tháng 10, tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam (Đồng Mô, Sơn Tây, Hà Nội) diễn ra các hoạt động với chủ đề "Biển đảo trong lòng đồng bào", với điểm nhấn là tái hiện "Lễ khao lề thế lính Hoàng Sa" của huyện đảo Lý Sơn (Quảng Ngãi). Đây là nghi lễ "cúng thế lính" xưa của nhân dân làng An Vĩnh và các tộc họ trên đảo Lý Sơn để cầu bình an cho người lính Hoàng Sa trước khi lên đường làm nhiệm vụ.

Đến với "Ngôi nhà chung" của 54 dân tộc dịp này, du khách có cơ hội được xem trình diễn, giới thiệu di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại "Nghệ thuật Bài chòi Trung Bộ Việt Nam" đã được UNESCO ghi danh. Đây là một loại hình nghệ thuật đa dạng kết hợp âm nhạc, thơ ca, diễn xuất, hội họa và văn học, đồng thời là một hình thức sinh hoạt văn hóa và giải trí trong cộng đồng làng xã mang đậm bản sắc văn hóa phong phú của dân tộc Việt Nam.

Cùng với đó là chương trình dân ca dân vũ đặc sắc với chủ đề "Hoa tháng Mười", do đồng bào đang hoạt động hằng ngày tại đây tổ chức nhân kỷ niệm 94 năm ngày Phụ nữ Việt Nam 20.10. Chương trình dân ca dân vũ "Buôn làng vào hội" của đồng bào các dân tộc Tây Nguyên với chủ đề ca ngợi quê hương, buôn làng, ca ngợi Đảng, Bác Hồ, thông qua các hoạt động trải nghiệm như trình diễn cồng chiêng, vòng xoang, đàn Tơ rưng, đàn K'long pút, đàn Chapi. Lễ Sen Dolta theo phong tục của đồng bào Khmer Nam Bộ. Lễ dâng y Kathina...

Các hoạt động trải nghiệm hằng ngày tại Làng vẫn tiếp tục diễn ra, đó là: Giao lưu văn nghệ, văn hóa dân gian, nhảy sạp, hát ví, hát dân ca, diễn tấu cồng chiêng, nghệ thuật hát then, đàn tính, các điệu múa chuông, múa rùa, hát Ay ray và diễn tấu Đinh năm. Tham gia các trò chơi dân gian truyền thống như ném còn, đi cà kheo, đánh đu, đánh yến, trải nghiệm dệt vải. Tìm hiểu văn hóa ẩm thực và thưởng thức các món ăn đặc sắc của đồng bào các dân tộc.

Chương trình "Biển đảo trong lòng đồng bào" là dịp để du khách thêm hiểu về những nét văn hóa, các hoạt động truyền thống, đặc trưng, góp phần khơi dậy lòng yêu nước, bảo tồn các giá trị văn hóa của cha ông và nhân lên tình yêu biển đảo quê hương trong các thế hệ.

LINH KHÔI

Giữ gìn tiếng hát, điệu múa dân gian của đồng bào Khmer

● **Bài, ảnh: PHƯƠNG NGHI**

Thời gian qua Câu lạc bộ múa hát Rom Vong (CLB) ấp An Phú, xã Vĩnh Phước B, huyện Gò Quao (Kiên Giang) luôn hoạt động hiệu quả, tạo sân chơi lành mạnh, bổ ích góp phần vào việc triển khai hiệu quả Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" tại địa phương.

Múa hát Rom Vong *(hay múa Lâm Thôn)* là một sinh hoạt tinh thần quan trọng trong các dịp lễ, tết, các hoạt động văn hóa truyền thống của đồng bào Khmer. Hoạt động dân gian này giúp mang lại niềm vui phấn khởi sau ngày làm việc mệt nhọc. Trải qua quá trình dài trao truyền, sáng tạo và chắt lọc, múa Rom Vong trở thành môn nghệ thuật dân gian phản ánh đậm nét đời sống, tín ngưỡng của đồng bào Khmer.

Có dịp thưởng thức tiết mục múa do các thành viên CLB ấp An Phú biểu diễn, chúng tôi bị cuốn hút bởi điệu múa uyển chuyển hòa quyện trong tiếng nhạc tạo không khí vui tươi, hấp dẫn. Anh Danh Nghiệp, Chủ nhiệm CLB ấp An Phú cho biết: "Hầu hết các điệu múa truyền thống Khmer đều vui nhộn, được thể hiện qua sự phối hợp nhịp nhàng, sinh động của các động tác tay, chân theo từng điệu nhạc. Múa Rom Vong chiếm vị trí quan trọng trong các cuộc sinh hoạt tập thể gắn cuộc sống đời thường, các lễ hội cổ truyền của dân tộc như Chôl Chnăm Thmây, Sen Dolta, Ok Om Bok hay trong các nghi lễ tín ngưỡng truyền thống của dân tộc. Đi kèm với điệu múa là những nhạc cụ đặc trưng như trống sadam, chiêng, dàn nhạc ngũ âm… Tôi rất vui khi được cùng bà con và các em, cháu trong CLB sinh hoạt các bài hát, điệu múa truyền thống của đồng bào Khmer".

CLB múa hát Rom Vong ấp An Phú sinh hoạt, luyện tập vào buổi tối hai ngày cuối tuần

CLB có hơn 20 thành viên, mỗi người với công việc, hoàn cảnh, độ tuổi khác nhau nhưng đều có một điểm chung đó là tình yêu với nghệ thuật truyền thống của dân tộc Khmer. Trong quá trình hoạt động, Câu lạc bộ gặp khó khăn về trang phục nên chưa đáp ứng yêu cầu đặt ra. Kinh phí hoạt động của CLB chủ yếu là nguồn đóng góp từ các thành viên. Nhưng với niềm đam mê, trách nhiệm trong việc giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc, các thành viên trong CLB đã cùng nhau đoàn kết, vượt qua khó khăn để duy trì hoạt động. Hầu hết các thành viên của CLB tích cực tham gia sinh hoạt, luyện tập vào buổi tối của hai ngày cuối tuần. Nội dung sinh hoạt được Ban chủ nhiệm câu lạc bộ chuẩn bị kỹ lưỡng, bài bản nhằm mang lại hiệu quả trong từng buổi sinh hoạt. Việc duy trì tham gia sinh hoạt CLB tạo sân chơi lành mạnh, bổ ích, giúp các thành viên giao lưu, giải trí, trau dồi kỹ năng hát, múa, từ đó thêm yêu điệu múa Rom Vong, có ý thức giữ gìn, phát huy bản sắc văn hóa của dân tộc.

Chị Danh Kim Xứng thành viên CLB đi làm công ty xa nhà nhưng mỗi khi về nhà đúng dịp CLB sinh hoạt hay dịp lễ, tết truyền thống là chị đều tham gia. Chị Danh Kim Xứng chia sẻ: "Em được cô chú dạy và được đi múa phục vụ trong các dịp lễ, tết ở các nơi nên em rất thích".

CLB biểu diễn phục vụ nhân dân dịp tết Chôl Chnăm Thmây

Hiện CLB hát những bài hát Khmer trẻ trung, hiện đại hoặc trình diễn những điệu múa truyền thống như Rom vong, Ka bách, Lăm leo, Sa ra vanh… Đi đến đâu, họ cũng nhận được sự cổ vũ nhiệt tình của bà con. Những tình cảm đó giúp các thành viên trong CLB có thêm niềm tin, nghị lực để gắn bó với những điệu múa, bài hát, giai điệu truyền thống.

Để thúc đẩy hoạt động văn nghệ cho bà con dân tộc Khmer tại địa phương, UBND xã Vĩnh Phước B đã tạo mọi điều kiện, hỗ trợ kinh phí cho các hoạt động khi CLB đề xuất. Chủ tịch xã Vĩnh Phước B Nguyễn Văn Tâm thông tin: "Ở góc độ địa phương, chúng tôi chỉ có thể hỗ trợ CLB một phần kinh phí theo quy định trong các sự kiện. Vì vậy, muốn CLB phát triển mạnh mẽ hơn nữa, tiếp tục mang đến niềm vui cho bà con thì phải gắn kết được với hoạt động du lịch. Tuy nhiên, để làm được điều này đòi hỏi sự quan tâm của các cấp có thẩm quyền và ngành chuyên môn".

Hiện nay, Câu lạc bộ múa hát Rom Vong ấp An Phú được xem là đơn vị nòng cốt trong các phong trào văn hóa, văn nghệ của xã Vĩnh Phước B. Hằng năm, CLB tham gia dàn dựng chương trình để biểu diễn phục vụ nhân dân vào dịp tết Nguyên đán, lễ hội truyền thống, ngày kỷ niệm lớn của đất nước, của địa phương. Ngoài ra, trong các đại hội, hội nghị, hội thi văn nghệ của các tổ chức chính trị - xã hội tại địa phương đều có sự tham gia biểu diễn của các thành viên trong câu lạc bộ. Từ khi thành lập đến nay, CLB múa hát Rom Vong ấp An Phú có hàng trăm tiết mục được biểu diễn, thu hút nhiều lượt người xem. ■

Hỗ trợ bảo tồn văn hóa dân tộc Mông

Phòng Văn hóa và Thông tin huyện Sơn Dương (Tuyên Quang) vừa tổ chức lớp truyền dạy văn hóa dân gian dân tộc Mông cho 20 học viên CLB văn hóa dân gian dân tộc Mông thôn Tân An, xã Đông Thọ. Đây là hoạt động góp phần thực hiện hiệu quả Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch".

Các học viên tham gia lớp tập huấn

Trong thời gian tập huấn, các học viên được tìm hiểu về những nét văn hóa dân gian dân tộc Mông, truyền dạy kỹ năng thổi khèn, các làn điệu dân ca, dân vũ, dân nhạc của dân tộc Mông, cách thức tổ chức sinh hoạt CLB, đội văn nghệ cơ sở, xây dựng chương trình biểu diễn văn nghệ. Kết thúc lớp tập huấn các học viên nắm vững và vận dụng có hiệu quả những kiến thức đã tiếp thu để triển khai thực hiện việc bảo tồn, lưu giữ văn hóa truyền thống của dân tộc Mông gắn với phát triển du lịch tại địa phương.

Lớp tập huấn không chỉ giúp các học viên thêm yêu và nâng cao nhận thức, trách nhiệm trong công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa truyền thống, mà còn khơi dậy ý thức tự hào với nghệ thuật truyền thống của dân tộc. Đồng thời, tích cực phát triển thành sản phẩm văn hóa, du lịch cộng đồng hấp dẫn du khách. Từ đó, thúc đẩy hoạt động văn hóa, văn nghệ ở cơ sở ngày càng phát triển, đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa của người dân, đồng thời phục vụ du khách đến tham quan, du lịch, tìm hiểu bản sắc truyền thống của đồng bào dân tộc Mông trên địa bàn huyện.

Phòng Văn hóa và Thông tin huyện Sơn Dương cũng đã trao tặng, hỗ trợ trang thiết bị, đạo cụ giúp CLB văn hóa dân gian dân tộc Mông thôn Tân An, xã Đông Thọ có điều kiện tổ chức hoạt động thiết thực, hiệu quả. Qua đó khích lệ người dân tích cực tham gia vào hoạt động bảo tồn bản sắc văn hóa, phát huy vai trò chủ thể trong việc nhân rộng mô hình bảo tồn văn hóa truyền thống.

HOÀNG MINH

HỌP BÁO THƯỜNG KỲ BỘ VHTTDL QUÝ III NĂM 2024:

Giải đáp rõ từng vấn đề

● PHƯƠNG ANH; ảnh: TRẦN HUẤN

Chiều qua 3.10, Bộ VHTTDL tổ chức họp báo thường kỳ quý III. 2024. Chánh Văn phòng, Người phát ngôn của Bộ VHTTDL Nguyễn Danh Hoàng Việt chủ trì cuộc họp.

Nhiều vấn đề đã được đặt ra và giải đáp như cấp phép phim Việt Nam tham dự LHP quốc tế; đấu thầu phim Nhà nước đặt hàng; số hóa dữ liệu lễ hội; siết quản lý hành vi, trách nhiệm của nghệ sĩ, người nổi tiếng trong quảng cáo…

Cuộc họp báo nhận được sự quan tâm của đông đảo phóng viên báo, đài ở Trung ương và Hà Nội

Chánh Văn phòng, Người phát Bộ VHTTDL Nguyễn Danh Hoàng Việt cảm ơn sự đồng hành, quan tâm của báo chí đối với Bộ

Chánh Văn phòng Bộ Nguyễn Danh Hoàng Việt bày tỏ sự cảm ơn, đồng hành của các cơ quan báo chí, các nhà báo, phóng viên đối với các lĩnh vực hoạt động của Bộ trong thời gian qua. Ông Việt nhấn mạnh, trong những tháng cuối năm và thời gian tới, toàn ngành sẽ tiếp tục triển khai nhiều nhiệm vụ quan trọng, trong đó tiếp tục quán triệt, tổ chức thực hiện triển khai hiệu quả 6 nhóm nhiệm vụ và 4 nhóm giải pháp xây dựng, giữ gìn và phát huy những giá trị đặc sắc của nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc đã được Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng chỉ đạo tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021 và Chiến lược phát triển văn hóa đến năm 2030…

Đấu thầu phim Nhà nước đặt hàng còn khó

Quản lý điện ảnh là một trong những vấn đề được nhiều phóng viên, nhà báo quan tâm. Về nội dung cấp phép phim Việt Nam tham dự các LHP quốc tế, theo Cục trưởng Cục Điện ảnh Vi Kiến Thành, Luật Điện ảnh năm 2022 quy định các phim Việt Nam khi tham dự các LHP quốc tế đều phải được cấp giấy phép phân loại phim. Phim vi phạm luật sẽ được Cục Điện ảnh thông báo tới Thanh tra Bộ và Đại sự quán Việt Nam tại quốc gia diễn ra LHP để dừng việc công chiếu bộ phim.

Tuy nhiên, ông Vi Kiến Thành cho biết, trên thực tế có trường hợp thời gian tổ chức LHP và thời gian hoàn thành bộ phim có khoảng cách rất ngắn. Các nhà sản xuất sau khi hoàn thành phim đã đăng ký ngay với các LHP quốc tế để được đưa phim vào danh sách tham dự, song song là việc xin giấy phép phổ biến tại Cục Điện ảnh. "Không có giấy phép này phim sẽ không được chiếu chính thức tại các chương trình của LHP. Theo hồ sơ của Cục, thời gian qua việc cấp giấy phép cho phim Việt Nam tham dự LHP quốc tế không có trường hợp không có giấy phép", ông Thành khẳng định. Chia sẻ với báo chí về những khó khăn trong việc đấu thầu phim Nhà nước đặt hàng, nhìn từ trường hợp phim *Bà già đi bụi* vừa công chiếu, Cục trưởng Vi Kiến Thành nhấn mạnh, bộ phim nhận được sự đánh giá và hiệu ứng tích cực từ báo chí và giới nghề. Nhưng về hoạt động đấu thầu đối với phim Nhà nước đặt hàng, nhìn từ trường hợp bộ phim này thì còn có nhiều khó khăn.

"Theo Luật Điện ảnh, những đề tài được Nhà nước đặt hàng gồm các nội dung về lãnh tụ, lịch sử, cách mạng, miền núi dân tộc và thiếu nhi. Ngoài ra, những đề tài về gia đình (như phim *Bà già đi bụi*), giữ gìn bản sắc văn hóa… thì phải tiến hành đấu thầu. Điện ảnh là lĩnh vực đặc thù, đấu thầu đương nhiên có bất cập, nhất là khi các yếu tố về kịch bản và đơn vị sản xuất bao giờ cũng đi liền với nhau. Không thể đưa kịch bản của một đơn vị sản xuất mang đi đấu thầu và giao cho một đơn vị khác để sản xuất được, trừ khi Nhà nước sở hữu một ngân hàng kịch bản điện ảnh… Về phát hành cũng như các phim Nhà nước đặt hàng khác, *Bà già đi bụi* sẽ được đưa vào các chương trình chiếu phim, Tuần phim phục vụ nhiệm vụ chính trị và gửi các địa phương để chiếu miễn phí phục vụ nhân dân. Cơ hội đưa phim ra rạp, chiếu có doanh thu như *Đào, Phở và Piano* là rất thấp và gần như là không có…", theo Cục trưởng Vi Kiến Thành.

"Siết" quản lý hành vi quảng cáo của nghệ sĩ, người nổi tiếng

Về vấn đề "siết" quản lý hành vi, trách nhiệm của nghệ sĩ, người nổi tiếng trong hoạt động quảng cáo, Cục trưởng Cục Văn hóa cơ sở Ninh Thị Thu Hương cho biết, trong dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo, đây là một nội dung được đặc biệt quan tâm. "Dự thảo luật đã bổ sung các quy định về yêu cầu nội dung quảng cáo phải đảm bảo tính trung thực, chính xác đối với các sản phẩm, đặc biệt là các sản phẩm có liên quan đến sức khỏe, tính mạng của con người", bà Hương nói.

Bên cạnh đó, về quản lý hoạt động quảng cáo trên mạng, dự thảo luật nhấn mạnh vai trò của Bộ TT&TT. Một trong những giải pháp khắc phục thực trạng bất cập nói trên là quy định vai trò, quyền lợi và trách nhiệm của người chuyển tải sản phẩm

quảng cáo. "Khái niệm người chuyển tải sản phẩm quảng cáo có ảnh hưởng được đưa vào phù hợp với Luật bảo vệ người tiêu dùng, trong đó bao gồm các đối tượng như văn nghệ sĩ, người nổi tiếng và quy định rõ những đối tượng này phải có sự ràng buộc trách nhiệm và quyền lợi khi quảng cáo. Đặc biệt, phải đảm bảo tính trung thực, chính xác về sản phẩm hàng hóa…", Cục trưởng Ninh Thị Thu Hương nhấn mạnh. Về đề án "Số hóa dữ liệu lễ hội tại Việt Nam", Cục trưởng Cục Văn hóa cơ sở cho biết, đề án nhằm nâng cao vai trò, trách nhiệm quản lý nhà nước của các Bộ, ngành, địa phương và người dân trong hoạt động lễ hội. Theo đó, việc triển khai đề án là để đạt mục tiêu chuyển đổi phương thức quản lý dữ liệu lưu trữ truyền thống sang quản lý, lưu trữ điện tử; 100% dữ liệu các loại hình lễ hội truyền thống được số hóa, đảm bảo chất lượng. Việc đẩy mạnh số hóa lễ hội truyền thống song song với triển khai mạnh mẽ Bộ tiêu chí về môi trường văn hóa trong lễ hội sẽ góp phần nâng cao hiệu quả công tác quản lý, tổ chức trong các mùa lễ hội.

Về lĩnh vực du lịch, ông Nguyễn Lê Phúc, Phó cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam cho biết, mặc dù vừa trải qua nhiều khó khăn do cơn bão số 3 gây ra, tuy nhiên theo những số liệu so sánh với năm 2019, thời kỳ "đỉnh cao" của du lịch Việt Nam, trước thời điểm xảy ra dịch Covid-19, sẽ thấy có nhiều tín hiệu tích cực. Cụ thể tháng 8.2024, du lịch Việt Nam đã vượt so với cùng thời điểm năm 2019 là 17% về lượng khách quốc tế. Từng tháng trước đó, Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam cũng đã có sự so sánh rất kỹ. Thêm nữa, những tháng cuối năm là giai đoạn cao điểm đón khách quốc tế của du lịch Việt Nam. "Dựa trên những yếu tố đó có thể thấy mục tiêu đón 18 triệu lượt khách quốc tế trong năm 2024 là có thể thực hiện được", ông Phúc nói.

Tăng tốc, sáng tạo, về đích

Phó Chánh Văn phòng Bộ Nguyễn Hữu Ngọc nhấn mạnh, thực hiện chủ đề công tác: *"Kỷ cương trách nhiệm, chủ động kịp thời, tăng tốc sáng tạo, hiệu quả bền vững"*, bức tranh kinh tế, xã hội những tháng đầu năm 2024 đã có nhiều chuyển biến. Lĩnh vực VHTTDL tiếp tục đạt được những kết quả tích cực trên nhiều phương diện.

Đặc biệt, về công tác xây dựng và hoàn thiện thể chế, kiên trì, quyết liệt thực hiện phương châm đã được xác lập từ đầu nhiệm kỳ là chuyển đổi mạnh mẽ từ tư duy làm văn hóa sang quản lý nhà nước về văn hóa; quản lý nhà nước thông qua công cụ pháp luật và bằng pháp luật, Bộ VHTTDL đã chỉ đạo các cơ quan, đơn vị thuộc Bộ tiếp tục triển khai đồng bộ công tác tham mưu hoàn thiện thể chế trên hầu hết các lĩnh vực. Những dấu ấn nổi bật có thể kể đến như hoàn thiện hồ sơ Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) và các dự thảo văn bản quy định chi tiết Luật Di sản văn hóa (sửa đổi); hồ sơ dự thảo Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035 báo cáo Chính phủ trình Quốc hội xem xét thông qua tại kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XV; xây dựng hồ sơ báo cáo Chính phủ trình Quốc hội xem xét cho ý kiến về dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo tại kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XV… "Nhiều dấu ấn quan trọng đã được khẳng định trong các lĩnh vực quản lý của ngành, với các sự kiện có trọng tâm, trọng điểm, đổi mới phương thức, nâng cao chất lượng được tổ chức, từ đó làm mẫu, làm điểm để nhân rộng…", ông Ngọc nhấn mạnh.

Chánh Văn phòng Bộ Nguyễn Danh Hoàng Việt bày tỏ sự cảm ơn, đồng hành của các cơ quan báo chí, các nhà báo, phóng viên đối với các lĩnh vực hoạt động của Bộ trong thời gian qua. Ông Việt nhấn mạnh, trong những tháng cuối năm và thời gian tới, toàn ngành sẽ tiếp tục triển khai nhiều nhiệm vụ quan trọng, trong đó tiếp tục quán triệt, tổ chức thực hiện triển khai hiệu quả 6 nhóm nhiệm vụ và 4 nhóm giải pháp xây dựng, giữ gìn và phát huy những giá trị đặc sắc của nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc đã được Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng chỉ đạo tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021 và Chiến lược phát triển văn hóa đến năm 2030…

"Với phương châm *"Tăng tốc, sáng tạo, về đích"*, ngành VHTTDL sẽ tiếp tục tích cực góp phần hoàn thành các mục tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế, xã hội năm 2024. Trong hành trình đó, sự đồng hành, quan tâm của báo chí, truyền thông có vai trò đặc biệt quan trọng", Chánh Văn phòng Bộ Nguyễn Danh Hoàng Việt nhấn mạnh. ■

> *Điện ảnh là lĩnh vực đặc thù, đấu thầu đương nhiên có bất cập, nhất là khi các yếu tố về kịch bản và đơn vị sản xuất bao giờ cũng đi liền với nhau. Không thể đưa kịch bản của một đơn vị sản xuất mang đi đấu thầu và giao cho một đơn vị khác để sản xuất được, trừ khi Nhà nước sở hữu một ngân hàng kịch bản điện ảnh… Về phát hành cũng như các phim Nhà nước đặt hàng khác,* Bà già đi bụi *sẽ được đưa vào các chương trình chiếu phim, Tuần phim phục vụ nhiệm vụ chính trị và gửi các địa phương để chiếu miễn phí phục vụ nhân dân. Cơ hội đưa phim ra rạp, chiếu có doanh thu như* Đào, Phở và Piano *là rất thấp và gần như là không có…*
>
> **(Cục trưởng Cục Điện ảnh VI KIẾN THÀNH)**

Vì sao thu hẹp di tích thắng cảnh quốc gia Gành Ráng?

● **LINH TÁ**

UBND tỉnh Bình Định vừa có văn bản số 7168/UBND-VX về việc điều chỉnh khoanh vùng khu vực bảo vệ di tích thắng cảnh quốc gia Gành Ráng (Ghềnh Ráng).

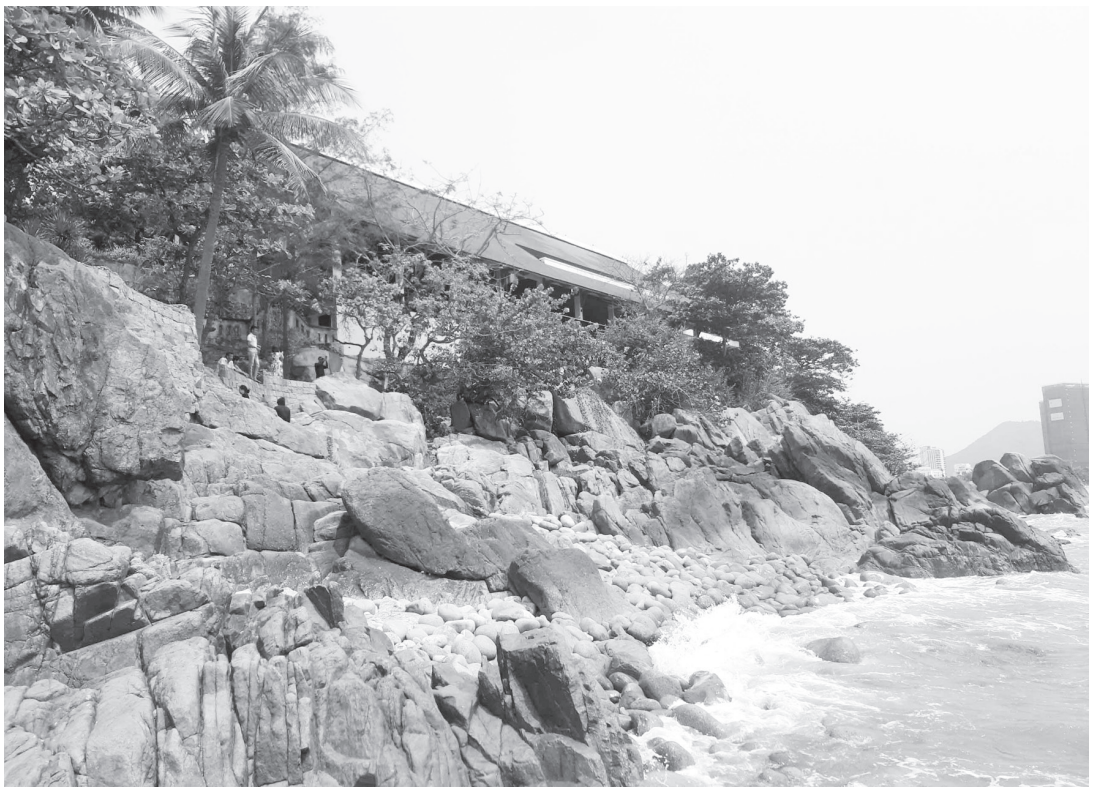
Theo đó, Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định giao Sở VHTT chủ trì, phối hợp với các ngành liên quan hoàn thiện phương án điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích thắng cảnh Gành Ráng, thuộc phường Ghềnh Ráng, TP Quy Nhơn theo đúng chỉ đạo của Kết luận số 391-KL/TU của Ban Thường vụ Tỉnh ủy. Theo báo cáo của Sở VHTT Bình Định, thắng cảnh Gành Ráng đã được xếp hạng thắng cảnh quốc gia tại quyết định số 2009/QĐ ngày 15.11.1991.

Khu vực bảo vệ thắng cảnh Gành Ráng bao gồm toàn bộ núi Xuân Vân (50 ha), trong đó khu vực bảo vệ I là 10 ha. Tuy nhiên, trên thực tế, toàn bộ núi Xuân Vân có diện tích khoảng hơn 150 ha. Đây là sự bất cập về diện tích khu vực bảo vệ, nên việc điều chỉnh khoanh vùng khu vực bảo vệ thắng cảnh Gành Ráng cho phù hợp là rất cần thiết. Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Bộ VHTTDL, UBND tỉnh Bình Định về việc điều chỉnh khoanh vùng bảo vệ danh lam thắng cảnh quốc gia Gành Ráng, Sở VHTT đã tổ chức khảo sát, lập phương án điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ thắng cảnh Gành Ráng với tổng diện tích khoanh vùng các khu vực bảo vệ là 50,04 ha; trong đó khu vực bảo vệ I là 15,08 ha, khu vực bảo vệ II là 34,96 ha, đã được đại diện các Sở, ngành, địa phương liên quan thống nhất tại cuộc họp do Sở VHTT chủ trì.

Tuy nhiên, phương án này vẫn chưa được Ban Cán sự Đảng UBND tỉnh Bình Định thông qua và chỉ đạo Sở VHTT rà soát lại, đề xuất phương án thu hẹp phù hợp hơn. Bởi hiện nay tỉnh có chủ trương thực hiện dự án tuyến đường kết nối từ nội thành đến Khu đô thị Khoa học và Giáo dục Quy Hòa, dựa trên con đường hiện trạng có sẵn trong khu thắng cảnh, đi qua khu vực này. Do vậy, cần cập nhật tuyến đường kết nối từ nội thành đến Khu đô thị Khoa học và Giáo dục Quy Hòa vào bản đồ điều chỉnh khoanh vùng và không tính phần diện tích của tuyến đường này vào diện tích khoanh vùng các khu vực bảo vệ thắng cảnh Gành Ráng.

Trước đó, tháng 5.2023, Bộ VHTTDL có văn bản số 1779/BVHTTDL-DSVH gửi UBND tỉnh Bình Định về việc điều chỉnh khoanh vùng bảo vệ danh lam thắng cảnh quốc gia Gành Ráng, TP Quy Nhơn. Theo đó, sau khi nghiên cứu, Bộ VHTTDL có ý kiến đó, theo hồ sơ xếp hạng danh lam thắng cảnh quốc gia Gành Ráng, khu vực bảo vệ I có diện tích 100.000m^2, khu vực bảo vệ II gồm toàn bộ núi Xuân Vân có diện tích 500.000m^2. Tuy nhiên, theo báo cáo của UBND tỉnh Bình Định, toàn bộ núi Xuân Vân có diện tích 1.760.000m^2. Vì vậy, Bộ VHTTDL thống nhất với đề nghị của UBND tỉnh Bình Định về việc rà soát, chỉnh lý hồ sơ, điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ danh lam thắng cảnh quốc gia Gành Ráng nhằm phù hợp với tình hình thực tế, đáp ứng yêu cầu công tác quản lý, bảo vệ, phát huy giá trị danh lam thắng cảnh này. Cũng theo văn bản, Bộ VHTTDL đề nghị UBND tỉnh Bình Định chỉ đạo cơ quan chức năng rà soát, chỉnh lý hồ sơ, lập phương án điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ danh lam thắng cảnh (dự thảo Biên bản và Bản đồ điều chỉnh) kèm theo văn bản đề nghị Bộ VHTTDL xem xét về chủ trương. Trong đó nội dung cần làm rõ gồm: Lịch sử khoanh vùng bảo vệ và quá trình sử dụng đất của danh lam thắng cảnh; lý do điều chỉnh; nội dung đề nghị điều chỉnh (diện tích, giáp giới, các điểm mốc và thông số tọa độ các điểm mốc của khu vực bảo vệ I, khu vực bảo vệ II).

Đồng thời, đánh giá hiện trạng bảo tồn các công trình, yếu tố gốc cấu thành, môi trường cảnh quan của danh lam thắng cảnh sau khi điều chỉnh (đảm bảo danh lam thắng cảnh sau khi được điều chỉnh khoanh vùng bảo vệ vẫn chứa đựng các yếu tố gốc cấu thành và đáp ứng điều kiện bảo vệ và phát huy giá trị theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa), đảm bảo hồ sơ khu vực bảo vệ I và khu vực bảo vệ II bao gồm toàn bộ núi Xuân Vân và các khu vực đã được xếp hạng danh lam thắng cảnh quốc gia. Bộ VHTTDL sẽ xem xét, có ý kiến khi nhận được hồ sơ phương án điều chỉnh khoanh vùng bảo vệ danh lam thắng cảnh Gành Ráng. ■

Vẻ đẹp bãi tắm Hoàng hậu Nam Phương nằm trong quần thể danh thắng quốc gia Gành Ráng

Lấp đầy "khoảng trống" âm nhạc dân tộc

● NGỌC HÀ

Trước thực trạng thiếu trầm trọng nhạc công nhạc cụ dân tộc, Trung tâm Văn hóa điện ảnh (VHĐA) TP Đà Nẵng đã tổ chức khóa học Truyền dạy nhạc cụ dân tộc đệm hát Bài chòi, với mong muốn bổ sung lực lượng cho nghệ thuật truyền thống, đồng thời đưa loại hình này lan tỏa sâu rộng trong lớp trẻ…

Tìm "nguồn cung" cho nhạc công Bài chòi

Giám đốc Trung tâm VHĐA TP Đà Nẵng Ngô Văn Bảy cho biết, khóa học nhằm tìm kiếm "nguồn cung" cho các CLB Bài chòi, dựa trên thực tế địa phương lâu nay thiếu nhạc công nhạc cụ dân tộc. "Chúng tôi ấp ủ dự định lâu, nhưng bây giờ mới có điều kiện thực hiện. Khi đi tìm nhạc công mới thấy, chỉ những người chơi nhạc cụ dân tộc mới biết cách đệm cho Bài chòi, vì loại hình này chơi rất khác và khó so với nhạc hiện đại. Tại khóa học, chúng tôi tập trung đào tạo nhạc công Bài chòi với mong muốn bổ sung hạt nhân cho phong trào văn hóa, văn nghệ cơ sở. Vừa bảo tồn nghệ thuật truyền thống, vừa hỗ trợ thầy cô giáo dạy âm nhạc trong trường học và các bạn trẻ có đam mê nhạc cụ truyền thống…, để qua đó, họ có cơ hội tiếp cận, hiểu rõ về cách diễn tấu các nhạc cụ khi đệm hát Bài chòi một cách cơ bản", ông Ngô Văn Bảy chia sẻ.

Nghệ nhân Nguyễn Tình hướng dẫn học viên làm quen với nhạc cụ dân tộc

Đối tượng được tập huấn là cán bộ tại các Trung tâm Văn hóa, Thông tin và Thể thao, Trung tâm VHTT các quận huyện, phường, xã, những người đam mê và biết sử dụng cơ bản nhạc cụ dân tộc. Khóa học được chia làm 3 lớp: Lớp đàn bầu và đàn nhị do nghệ nhân Nguyễn Tình, nhạc công Đoàn Ca kịch Quảng Nam giảng dạy; Lớp guitar phím lõm do nghệ nhân Nguyễn Văn Hộ giảng dạy. Năm nay, khóa học diễn ra từ tháng 9 đến tháng 12.2024; những khóa tiếp theo sẽ được tổ chức trong năm 2025.

Tham gia lớp guitar phím lõm, thầy Nguyễn Đức Kha, giáo viên Trường Tiểu học Lê Văn Hiến (quận Ngũ Hành Sơn, TP Đà Nẵng) cho biết, từ ngày còn trẻ thầy đã thích chơi nhạc cụ dân tộc, đặc biệt là đàn. "Khóa học phù hợp với điều kiện, thời gian của đội ngũ giáo viên chúng tôi, khi nghe nghệ nhân hướng dẫn, tôi đã vỡ ra nhiều điều. Tôi mong muốn sẽ hiểu biết thêm kiến thức và sử dụng đàn thành thạo để hỗ trợ công tác trong trường học cũng như thỏa mãn niềm đam mê của mình. Âm nhạc dân tộc, đặc biệt là Bài chòi cần được tăng cường truyền bá sâu rộng để bảo tồn, lưu giữ hiệu quả qua những lớp học như thế này".

Lớp học lần đầu tổ chức, tập trung nhiều đối tượng với nhiều trình độ khác nhau, do vậy các nghệ nhân phải rất cẩn thận, tỉ mỉ trong quá trình truyền dạy. Mục đích làm sao để đến cuối khóa học, học viên đệm được những làn điệu dân ca Bài chòi cơ bản như *Lý Thiên thai, Hò Ba lý*... Những ai đã có kiến thức âm nhạc thì giảng viên sẽ vận dụng theo nhạc lý, người chưa biết thì vận dụng đơn giản hơn.

Nghệ nhân Nguyễn Tình là nhạc công dày dặn kinh nghiệm của Đoàn Ca kịch Quảng Nam, đã có trên 30 năm gắn bó với loại hình ca kịch Bài chòi. Ông phân tích: "Khóa học này giống như đang gieo những hạt giống đầu tiên, bài giảng phải lựa theo khả năng của từng học viên chứ không cào bằng, cố định. Cũng giống như bước chân của con người, phải học cách đi chậm rồi mới đi nhanh, cuối cùng là chạy. Chúng tôi sẽ tùy theo trình độ của mỗi người mà hướng dẫn sử dụng nhạc cụ, vì thời gian học không nhiều nên học viên phải có bài tập về nhà để rèn luyện thêm".

Khơi dậy niềm đam mê trong giới trẻ

Dưới con mắt của những nghệ nhân lão làng, lớp trẻ hiện nay đã xa rời âm nhạc truyền thống, do bị thu hút bởi nhạc phương Tây, nhạc đương đại. Đó là lý do lâu nay nhạc công dân tộc bị thiếu trầm trọng. Nói về "cái khó" của giới trẻ, nghệ nhân Nguyễn Tình so sánh: Nếu học nhạc điện tử thì học rất nhanh, vì nhạc điện tử đã được "sinh" ra sẵn, người chơi chỉ cần "nuôi" thôi. Còn nhạc cụ dân tộc thì người chơi phải vừa sinh vừa nuôi, người chưa biết đàn thì phải tập khá lâu. Lớp trẻ học nhạc dân tộc càng phải kiên trì và đam mê nhiều hơn, vì các bạn luôn bị tác động bởi nhiều yếu tố, như hoàn cảnh, sở thích, trào lưu, sự tác động từ bên ngoài… khiến các bạn dễ nản lòng.

Vượt qua "rào cản" để theo đuổi âm nhạc dân tộc, bạn Nguyễn Kim Hoàng Đạt, sinh viên Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Đà Nẵng cho biết, trong 4 năm qua, bạn và đội nhóm thường đến các CLB Bài chòi để học hỏi và tổ chức đi hát cùng nhau. Nhóm thường biểu diễn ở khu vực Cầu Rồng, nơi có đông khách du lịch. Đạt cho rằng đó là sự quảng bá mạnh mẽ giá trị âm nhạc dân tộc, không chỉ đối với du khách nước ngoài mà còn lan tỏa đến người dân Việt Nam. "Khi nhóm của em hát Bài chòi, em nhận thấy khách nước ngoài rất thích và họ đến làm quen, tìm hiểu tại sao chúng em lại chơi loại hình âm nhạc này. Ba mẹ em cũng từng can ngăn, khuyên em đi học đàn hiện đại cho có tương lai, nhưng em thấy mình có cơ duyên với âm nhạc dân tộc. Biết Trung tâm VHĐA tổ chức khóa học, em đã đăng ký luôn và được nhà trường tạo điều kiện cho đi học. Mục tiêu của em sau khóa học là biết đệm hát, xử lý thành thạo những làn điệu dân ca mà em yêu thích", Nguyễn Kim Hoàng Đạt bộc bạch.

Còn với Lê Thị Phương Thảo, giáo viên âm nhạc Trường THCS Lương Thế Vinh, quận Liên Chiểu, tham gia khóa học vừa là công việc cần thiết, vừa là đam mê. Phương Thảo chọn học lớp guitar phím lõm và quyết tâm theo đuổi đến cùng. Mục tiêu của Thảo là sử dụng được nhạc cụ hỗ trợ cho dân ca Bài chòi, học hỏi thêm loại hình âm nhạc mới để phục vụ công tác giảng dạy cũng như đam mê trong cuộc sống.

Trên thực tế, các nghệ sĩ, nhạc công đệm cho Bài chòi ngày càng lớn tuổi và dần bị mai một trong đời sống hiện đại. Người yêu thích nghệ thuật truyền thống cũng ngày một ít đi. Việc tiếp truyền giá trị âm nhạc dân tộc trở nên cấp bách, đòi hỏi sự chung tay từ ngành Văn hóa các địa phương, sự tâm huyết và nỗ lực của các nghệ nhân - những người "gieo hạt". Lớp truyền dạy âm nhạc dân tộc TP Đà Nẵng lần này được kỳ vọng sẽ từng bước tạo nên lớp nhạc công trẻ tài năng cũng như khán giả mới cho nghệ thuật truyền thống trong tương lai. ■

Festival Piano Talent mùa 2 năm 2025

Tiếp nối thành công của lần tổ chức đầu tiên diễn ra vào đầu năm 2024, với mong muốn động viên phong trào học tập, biểu diễn piano và phát hiện, bồi dưỡng tài năng âm nhạc hướng tới sự chuyên nghiệp theo xu thế chung của xã hội, BTC sân chơi này quyết định khởi động mùa thi thứ 2 *Festival Piano Talent 2025*. Theo kế hoạch, các thí sinh sẽ trải qua 3 vòng thi: Vòng tìm kiếm tài năng nhận hồ sơ tham dự trực tuyến từ ngày 1.1.2025 đến 30.1.2025. Vòng bán kết (vòng tỏa sáng) được tổ chức theo 3 khu vực: Miền Nam tại Nhạc viện TP.HCM (ngày 1 và ngày 2.3.2025), miền Trung tại Học viện Âm nhạc Huế (ngày 8 và ngày 9.3.2025), miền Bắc tại Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam (ngày 15 và 16.3.2025). Vòng chung kết và Gala trao giải dự kiến diễn ra ngày 29 và 30.3.2025 tại Phòng hòa nhạc lớn, Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam.

MINH HÀ

Tuần lễ Tiếng Nga ở Việt Nam

Trung tâm Khoa học và Văn hóa Nga tại Hà Nội vừa tổ chức khai mạc chương trình *Tiếng Nga ở Việt Nam: Đối thoại giữa các nền văn hóa* với nhiều hoạt động liên quan đến văn hóa và ngôn ngữ Nga. Sự kiện bao gồm các sự kiện giáo dục, văn hóa, phương pháp luận dành cho các chuyên gia Nga ngữ học Việt Nam cũng như sinh viên và học sinh học tiếng Nga, như: Giờ giảng mẫu - nâng cao; thuyết trình văn hóa ngôn ngữ tương tác; cuộc thi đọc dành cho các chuyên gia Nga ngữ học, phiên dịch và sinh viên… Ông Murashkin Vladimir Vladimirovich, Giám đốc Trung tâm Văn hóa và Khoa học Nga tại Hà Nội cho biết, các sự kiện giờ đây không chỉ được tổ chức tại Hà Nội, mà còn ở miền Trung (Đà Nẵng) và miền Nam (TP.HCM). Tuần lễ tiếng Nga tại Việt Nam sẽ kéo dài từ nay đến ngày 8.10.

NAM ANH

ĐỔI MỚI SÂN KHẤU THỦ ĐÔ:

Bắt đầu từ đâu?

● THÚY HIỀN

Trong tình hình hiện nay, ngành sân khấu đang phải đối mặt với vô vàn thách thức, như: Thiếu kịch bản hay, thiếu đạo diễn, diễn viên giỏi, thiếu kinh phí hoạt động… Song song đó, công chúng cũng đang có rất nhiều hình thức giải trí hiện đại, hấp dẫn; truyền thông và mạng xã hội "phủ sóng", chiếm giữ toàn bộ thời gian rảnh rỗi của mỗi người...

Hội thảo ghi nhận những đóng góp giá trị nhằm xây dựng nên một diện mạo đầy sinh khí cho đời sống sân khấu trong giai đoạn mới

Hội thảo "70 năm sân khấu Hà Nội" do Hội Sân khấu Hà Nội tổ chức đã mang tới những lát cắt khá toàn diện về diện mạo Sân khấu Thủ đô hôm nay, đặc biệt là nhìn thẳng vào những vấn đề tồn tại, những nút thắt vẫn chưa có hồi kết…

Những tồn tại, nút thắt "mỏi mòn"

Nhìn lại chặng đường phát triển 70 năm qua để trân trọng sáng tạo của các thế hệ nghệ sĩ đã làm nên thương hiệu nghệ thuật của sân khấu Thủ đô, Hội thảo thêm một lần nữa tôn vinh những thành quả đáng ghi nhận, đồng thời có những đóng góp nhằm xây dựng nên một diện mạo đầy sinh khí cho đời sống sân khấu trong giai đoạn mới.

Tại Hội thảo, NSND Thanh Trầm, Chủ tịch Hội đồng nghệ thuật Hội Sân khấu Hà Nội nhận định: "Càng ngày, tiếng nói và vị trí của sân khấu Hà Nội so với sân khấu cả nước càng hạn chế, có lúc đáng lo ngại, kể cả Kịch nói vốn từng là một điểm rất mạnh. Riêng Cải lương, dù không tránh khỏi những khó khăn, nhưng duy trì được chất lượng nghệ thuật; còn Chèo vẫn nhức nhối với vấn đề kết hợp giữa kim và cổ, giữa giữ gìn bản sắc hay tiếp thu yếu tố hiện đại…".

NSND Thanh Trầm nhấn mạnh thêm, khán giả Hà Nội có tri thức, có thẩm mỹ luôn đòi hỏi những tác phẩm nghệ thuật đích thực. Điều này đặt ra yêu cầu sân khấu Hà Nội cần phải đổi mới và phát triển hơn nữa mới có thể hấp dẫn công chúng.

Tác giả Toàn Thắng lại cho rằng, các vở diễn trong thời gian gần đây vẫn rất hay, rất có ý nghĩa, nhưng không mới và không chạm được vào trái tim khán giả. Lạc hậu hơn, sân khấu truyền thống vẫn mòn mỏi với mảng đề tài "trung quân ái quốc", "bi lụy tình ái" nhưng câu chuyện và cách thể hiện không giống với cách suy nghĩ, thị hiếu của khán giả đương thời. Sân khấu Kịch nói vốn được coi là "mũi nhọn" thì lại quá nhạt nhòa, không chuyển tải được hơi thở nóng hổi của cuộc sống.

"Người ta đi xem sân khấu Hà Nội mà không thấy chân dung con người Hà Nội thanh lịch, nho nhã, không thấy những danh nhân lịch sử đã góp phần làm nên một Thăng Long - Đông Đô - Hà Nội nghìn năm văn hiến. Khán giả vẫn rất vui khi đến một nhà hát của Thủ đô để xem kịch về vua Đinh Tiên Hoàng (gốc ở Ninh Bình), nhưng chắc chắn họ sẽ vui hơn nếu đó là vở kịch về một danh nhân gốc Hà Nội. Khán giả lại càng vui nếu vở diễn kể câu chuyện Hà Nội đã phải vật lộn thế nào để giữ được cốt cách mà vẫn tương thích với đời sống hiện đại...", tác giả Toàn Thắng nêu.

Cho rằng sân khấu Thủ đô đã và đang sở hữu những cơ sở vật chất tương đối tốt, nhưng chưa đáp ứng được yêu cầu sáng tạo của các đạo diễn, TS Cao Ngọc nhận định: Một số nhà hát được xây mới nhưng sàn diễn chưa đủ độ sâu, thiếu độ cao, thiếu kích thước để sắp xếp phông màn đúng chuẩn, âm thanh, ánh sáng không đạt, ghế ngồi ở khán phòng sắp xếp chưa hợp lý… Tuy nhiên, cứ được xây dựng là đã mừng. Bởi vẫn còn đó những đơn vị chưa có "nhà riêng" như Nhà hát Cải lương Việt Nam...

"Càng đáng tiếc hơn khi những tài năng trẻ mỏi mòn "xếp hàng" sau lứa đàn anh đàn chị, chờ đến lượt được bước lên sàn diễn. Đừng trách giới trẻ thực dụng vì yêu cầu cuộc sống luôn hối thúc người ta tiến về phía ấm no hơn, chứ không thể ôm cái bụng rỗng để cống hiến cho nghệ thuật như lớp cha ông thủa trước", TS Cao Ngọc khẳng định.

Một vở diễn của Nhà hát Chèo Hà Nội

Cần thay đổi chính mình để tìm ra hướng đi mới

Nhiều tham luận thẳng thắn nhìn nhận, hiện nay sân khấu Hà Nội vẫn chưa được đầu tư một cách thích đáng, có chiều sâu để tạo nên những tác phẩm tầm cỡ, có giá trị về tư tưởng và nghệ thuật. Chia sẻ quan điểm về đầu tư, NSND Lê Tiến Thọ khẳng định, yêu cầu của thời đại trong việc xây dựng con người mới hôm nay, đặt ra nhiệm vụ cho nghệ thuật sân khấu chính là sự gắn bó, nỗ lực phản ánh chân thực cuộc sống, làm phong phú và sâu sắc thêm chủ nghĩa nhân văn của văn học, nghệ thuật nước nhà. Bộ VHTTDL đã tổ chức nhiều trại sáng tác, giao cho các cục, vụ chức năng triển khai các cuộc thi sáng tác nhân kỷ niệm các ngày lễ lớn của dân tộc. Đồng thời, với vai trò là cơ quan quản lý văn hóa, Bộ cũng có nhiều chính sách phát triển văn hóa như: Thành lập các nhà sáng tác; Tổ chức liên hoan, cuộc thi trong nước và quốc tế; Hỗ trợ, ủng hộ các đơn vị, các loại hình nghệ thuật; Chỉ đạo, sắp xếp lại các đơn vị, nhà hát; Tổ chức trại sáng tác trên toàn quốc... Sự đầu tư có trọng điểm ấy đã phần nào duy trì được bầu không khí sáng tạo của sân khấu hiện nay.

Cùng với Bộ VHTTDL, Thành phố Hà Nội thời gian qua cũng đã chỉ đạo nhiều hoạt động để thúc đẩy nghệ thuật sân khấu như: Xây dựng Đề án Quy hoạch và phát triển các đơn vị nghệ thuật; Tổ chức định kỳ Liên hoan sân khấu Thủ đô; Tổ chức các cuộc hội thảo đánh giá chất lượng nghệ thuật; hỗ trợ đào tạo về công nghệ cho nghệ sĩ trẻ; Tổ chức cho các câu lạc bộ biểu diễn phục vụ khách du lịch tại khu phố cổ…

70 năm qua, sân khấu Hà Nội dù trải qua nhiều khó khăn, thậm chí biến động nhưng vẫn đạt được những thành tựu không nhỏ, thể hiện ở chất lượng các tác phẩm và sự trưởng thành các thế hệ nghệ sĩ, diễn viên. Tuy nhiên, đến thời điểm này, rõ ràng sân khấu Thủ đô như cỗ xe đã quá cũ, lạc điệu với đời sống xã hội hiện đại. Muốn đổi mới, cải tổ thì bên cạnh sự đầu tư kịp thời, có trọng điểm, có định hướng thì bản thân giới nghề cũng phải thay đổi chính mình để tìm ra hướng đi mới, xây dựng những tác phẩm có chất lượng, đề cao giá trị cốt lõi của đất và con người Thủ đô. ■

Hòa nhạc *Việt Nam thương mến*

Tiếp tục chuỗi hòa nhạc thường niên, Hợp xướng cộng đồng Gió Xanh sẽ có hai đêm diễn *Việt Nam thương mến - Loving Vietnam 2024* vào ngày 12 - 13.10 tại Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam. Đến với các đêm diễn, lần đầu tiên, khán giả Hà Nội được thưởng thức trọn vẹn 7 chương của Tổ khúc hợp xướng *Năm giọt nước* - một sáng tác của cố nhạc sĩ Hoàng Lương, phối khí cho hợp xướng và dàn nhạc giao hưởng kết hợp với đàn T'rưng. Chương trình cũng biểu diễn tác phẩm *Mưa rơi* độc đáo theo phong cách Acapella; nhạc mục còn có *Lý Ngựa ô* với nhịp sênh, phách rộn ràng, là ước mong sum họp lứa đôi…

QUANG ANH

TP.HCM: Bồi dưỡng nâng cao nghiệp vụ chuyên môn cho đội ngũ biên kịch

Hội Sân khấu TP.HCM thông báo chiêu sinh lớp tập huấn tác giả, biên kịch sân khấu nhằm đào tạo, bồi dưỡng nâng cao nghiệp vụ chuyên môn và xây dựng đội ngũ biên kịch phục vụ cho sân khấu TP nói riêng và cả nước nói chung. Lớp học miễn phí cho tất cả học viên, diễn ra từ ngày 14 - 18.10 tại Hội Sân khấu TP.HCM, số 5B Võ Văn Tần, quận 3. Thời gian đăng ký lớp học từ nay đến hết ngày 10.11.

Lớp tập huấn dành cho các tác giả đang sinh hoạt tại Trung tâm Văn hóa TP.HCM, các Trung tâm Văn hóa quận, huyện và TP Thủ Đức, các trường đại học, cao đẳng tại TP.HCM, các tác giả không chuyên, tự do… Thành phần giảng viên tham gia giảng dạy là các nhà chuyên môn, nghệ sĩ gạo cội như: NSND, đạo diễn Trần Ngọc Giàu (Chủ tịch Hội Sân khấu TP.HCM); NSND Trần Minh Ngọc; giảng viên Đỗ Tân Việt; tác giả Trần Văn Hưng; tác giả Trần Đăng Nhân; Chủ nhiệm lớp là NSƯT - đạo diễn Lê Nguyên Đạt.

THÙY TRANG

Lễ "Sene Đôn Ta" về Trà Vinh vui cùng phum sóc

● UYÊN PHƯƠNG

Lễ Sene Đôn Ta (cúng ông bà) là một trong những sự kiện quan trọng trong năm của đồng bào Khmer, được truyền giữ qua nhiều thế hệ. Những ngày này, các phum sóc ở Trà Vinh sẽ tưng bừng, nhộn nhịp trong không khí lễ hội, bà con náo nức chuẩn bị vật phẩm, trang hoàng nhà cửa, bàn thờ tổ tiên thật lộng lẫy để rước ông bà trở về vui cùng con cháu…

Nơi hội tụ sắc màu văn hóa Khmer

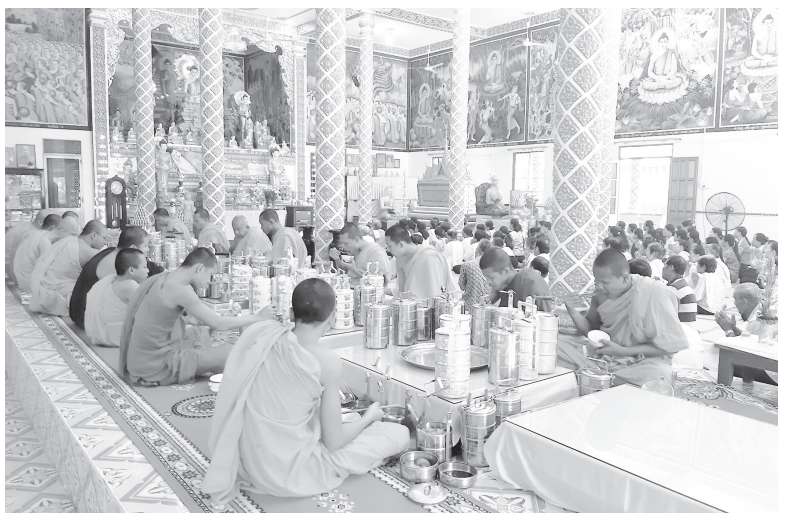
Năm nay, Sene Đôn Ta diễn ra từ ngày cuối tháng 8 đến đầu tháng 9 âm lịch. Khắp phum, sóc, đặc biệt là các chùa Khmer, đâu đâu cũng vang vọng giai điệu của dàn nhạc ngũ âm và tiếng kinh cầu an. Tại xã Lương Hòa (huyện Châu Thành), đông đảo Phật tử thành kính mang lễ vật vào chùa Padumavansa Kompong Thmo (ấp Ba Se A, xã Lương Hòa) dâng lên các vị sư sãi. Ngoài ý nghĩa thể hiện sự kính trọng với nhà chùa, việc này còn có mục đích nhờ các sư tụng kinh cầu siêu cho tổ tiên, nhằm tưởng nhớ, tri ân công ơn bậc sinh thành và những người đã khai phá đất đai, phù hộ cho phum, sóc được bình an, thịnh vượng; cầu mong cho gia đình bình an, hạnh phúc.

Ông Lâm Phene, người dân ấp Ba Se A chia sẻ: "Mỗi dịp Sene Đôn Ta, tôi luôn nhắc nhở con cháu làm ăn xa cố gắng thu xếp về nhà để làm tròn bổn phận. Từ việc dọn dẹp bàn thờ tổ tiên, chuẩn bị các mâm cơm, bánh trái để cúng kiến… chúng tôi muốn các thành viên phải làm thật thành kính để ghi nhớ công ơn của ông bà và các bậc tiền nhân. Đây cũng là dịp gặp gỡ, thăm hỏi lẫn nhau nhằm thắt chặt thêm tình đoàn kết trong cộng đồng, động viên nhau nỗ lực làm kinh tế để xây dựng phum sóc, chùa chiền và xã hội phát triển".

Theo thông lệ hằng năm, trước mùa lễ, mọi người sẽ trang hoàng nhà cửa sạch sẽ, tinh tươm, các ngôi chùa cũng sẽ khoác lên mình chiếc áo mới rực rỡ, báo hiệu một mùa lễ hội ngập tràn niềm vui, hạnh phúc. Thượng tọa Thạch Thưa, sư cả chùa ArunRanSây ChacKrôn (ấp Đại Trường, xã Phú Cần, huyện Tiểu Cần) cho biết: "Sene Đôn Ta giống như lễ Vu lan báo hiếu của người Kinh. Năm nay, lễ hội diễn ra trên tinh thần tiết kiệm, tinh gọn, tuy nhiên, các hoạt động vẫn thể hiện đầy đủ bản sắc văn hóa dân tộc Khmer. Trong 3 ngày lễ, nhà chùa chuẩn bị nhiều lễ vật để dâng lên cúng Phật và tổ tiên, sau đó phát cho bà con như một cách cùng chia phước, cầu mong sự sung túc, ấm no cho gia đình Phật tử".

Lãnh đạo huyện Tiểu Cần chúc mừng lễ Sene Đôn Ta tại chùa ArunRanSây ChacKrôn, động viên bà con đón lễ thật đầm ấm, vui tươi và giàu bản sắc văn hóa

Nghi thức trong lễ Sene Đôn Ta của đồng bào Khmer Trà Vinh

Nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho người dân

Sau gần 4 năm triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030 (Chương trình 1719), diện mạo nông thôn vùng đông đồng bào dân tộc thiểu số tỉnh Trà Vinh rất ấm áp, vui vẻ đã có những thay đổi rõ rệt, đời sống vật chất và tinh thần của người dân không ngừng được nâng lên. Mùa lễ Sene Đôn Ta về mang theo không khí háo hức, rộn ràng trên các phum, sóc, không khí trong mọi gia đình đều

Ông Kiên Ninh, Trưởng ban Dân tộc tỉnh Trà Vinh cho biết: Trong giai đoạn 2023-2024, tỉnh đã giải quyết cơ bản tình trạng thiếu đất ở, nhà ở, nước sinh hoạt cho đồng bào Khmer; hỗ trợ đất ở 34 hộ; nhà ở 767 hộ; chuyển đổi nghề 298 hộ; hỗ trợ nước sinh hoạt 124 hộ; đầu tư mới 3 công trình nước sinh hoạt tập trung... với kinh phí trên 44,7 tỉ đồng. Đồng thời, đầu tư, xây dựng 73 công trình kết cấu hạ tầng thiết yếu, phục vụ sản xuất, đời sống và duy tu, bảo dưỡng 39 công trình trong vùng đồng bào Khmer, kinh phí trên 98 tỉ đồng; xây dựng và cải tạo 8 chợ, kinh phí gần 6 tỉ đồng; hệ thống thủy lợi từng bước hoàn chỉnh, phục vụ đi lại và sản xuất nông nghiệp thuận lợi; điện lưới quốc gia và nước sinh hoạt được đầu tư xây dựng và phát triển rộng khắp, đảm bảo phục vụ sản xuất và sinh hoạt của đồng bào Khmer.

Năm nay, không khí Sene Đôn Ta được "tiếp lửa" bởi nhiều hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục - thể thao. Qua đó, góp phần tạo không khí của lễ hội thêm vui tươi, làm đậm đà thêm bản sắc văn hóa truyền thống của đồng bào. Về với phum sóc này lễ hội, từ người già đến người trẻ đều xênh xang áo mới, nụ cười tươi rói trên môi. Các cô gái mặc sà rông sặc sỡ, tay bưng mâm lễ phủ lụa vàng dâng lên cúng Phật. Các chàng trai mang đạo cụ phục vụ lễ hội vừa đi vừa múa trống sa dăm rộn rã cả vùng quê…

Ông Lê Thanh Bình, Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh Trà Vinh cho hay: "Dịp này, đơn vị đã phối hợp với các Sở, ban, ngành, địa phương tổ chức đoàn đến thăm, tặng quà ở một số chùa. Tại mỗi điểm đến, ngoài chúc mừng, đại diện đoàn còn thông tin về tình hình kinh tế - xã hội, định hướng phát triển thời gian tới để bà con nắm rõ. Từ đó tích cực cùng địa phương chăm lo, đẩy mạnh sản xuất, kinh doanh, góp phần làm cho quê hương thêm giàu đẹp".■

Sôi nổi Liên hoan tiếng hát Khmer TP Sóc Trăng

Vừa qua, tại chùa Khleang (TP Sóc Trăng), Văn phòng HĐND, UBND TP phối hợp với Trung tâm Văn hóa - Thể thao - Truyền thanh tổ chức Liên hoan tiếng hát Khmer TP Sóc Trăng mở rộng năm 2024 với chủ đề Sene Đôn Ta. Tổng số có 18 tiết mục tham gia gồm đơn ca, song ca, tam ca, tốp ca và khuyến khích múa minh họa có mặc trang phục Khmer. Các tiết mục biểu diễn có nội dung ca ngợi Đảng, Bác Hồ kính yêu, ca ngợi tinh thần đoàn kết các dân tộc, tình yêu quê hương đất nước và tinh thần hăng say lao động…

Thông qua Liên hoan nhằm bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào Khmer trên địa bàn TP. Qua đó, còn tạo không khí vui tươi trong dịp lễ Sene Đôn Ta và đẩy mạnh phong trào văn hóa, văn nghệ của địa phương ngày càng phát triển; tạo sân chơi bổ ích, phục vụ đời sống tinh thần cho nhân dân; đặc biệt, tạo điều kiện cho thế hệ trẻ, đoàn viên, thanh niên Khmer có dịp giao lưu, học hỏi kinh nghiệm trên lĩnh vực văn hóa, văn nghệ.

HỒNG HẠNH

64 tác phẩm được đề xuất xét tặng Giải thưởng Sách Quốc gia

Vừa qua, Hội nghị Chung khảo Giải thưởng Sách Quốc gia lần thứ 7 đã diễn ra tại Cục Xuất bản, In và Phát hành. Giải thưởng Sách Quốc gia được tổ chức và trao giải hằng năm, do Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ TT&TT chỉ đạo quản lý, Hội Xuất bản Việt Nam và Cục Xuất bản trực tiếp thực hiện. Qua 6 lần tổ chức, Giải thưởng đã tôn vinh nhiều tác giả, tác phẩm xuất sắc và các đơn vị xuất bản tiêu biểu, góp phần khích lệ công tác xuất bản trong nước.

Ở lần tổ chức thứ 7, các đơn vị gửi đến 372 tên sách và bộ sách, bao gồm 455 cuốn (nhiều hơn 60 tên sách và bộ sách, 20 cuốn so với lần thứ 6). Hội đồng chung khảo đã chấm và chọn ra 64 tác phẩm đoạt giải. Điểm mới năm nay là có thêm giải thưởng Sách được bạn đọc yêu thích. Hạng mục này có tiêu chí linh hoạt, nhằm tìm ra cuốn sách được đông đảo độc giả quan tâm, có sức lan tỏa. Ngoài quy định về số lượng phát hành, hạng mục Sách được bạn đọc yêu thích còn có thêm những tiêu chí như tính khoa học, thực tiễn, chính trị, tư tưởng và cả điểm dành cho mỹ thuật. Dự kiến, Giải thưởng Sách Quốc gia lần thứ 7 sẽ trao giải vào cuối tháng 10.2024.

BÁ TRƯỜNG

TUẦN LỄ "LÀM MẸ AN TOÀN" NĂM 2024 VẬN ĐỘNG BÀ MẸ SINH CON Ở CƠ SỞ Y TẾ:

An toàn cho mẹ, mạnh khỏe cho con

● **THẢO LAM**

Sự kiện "Làm mẹ an toàn" năm 2024 đang diễn ra từ nay đến hết ngày 7.10 với chủ đề: *Khám thai, sinh đẻ tại cơ sở y tế để an toàn cho mẹ, mạnh khỏe cho con*, mục tiêu nhằm nâng cao chất lượng chăm sóc sức khỏe sinh sản; giảm tỷ lệ tai biến sản khoa, giảm tử vong mẹ và trẻ sơ sinh…

Theo Vụ Chăm sóc sức khỏe bà mẹ và trẻ em (Bộ Y tế), những năm gần đây, công tác chăm sóc sức khỏe bà mẹ - trẻ em, sức khỏe sinh sản đã được quan tâm, đầu tư từ nguồn lực nhà nước thông qua các Chương trình Mục tiêu quốc gia. Tuy nhiên, nhiều nội dung quan trọng như dự phòng, kiểm soát ung thư đường sinh sản, sàng lọc phát hiện sớm đái tháo đường thai kỳ, tăng huyết áp thai kỳ, dự phòng lây truyền HIV, viêm gan B, giang mai… từ cha mẹ sang con, chăm sóc sức khỏe sinh sản vị thành niên và thanh niên, sức khỏe sinh sản nam giới vẫn chưa có được cơ chế và nguồn lực tài chính ổn định để thực hiện.

Nhằm nâng cao nhận thức của cộng đồng, đồng thời vận động các cấp chính quyền, đoàn thể từ Trung ương đến địa phương quan tâm, chỉ đạo thực hiện các hoạt động chăm sóc sức khỏe, dinh dưỡng cho bà mẹ và trẻ em, Bộ Y tế đã có công văn hướng dẫn các địa phương và các đơn vị liên quan triển khai Tuần lễ "Làm mẹ an toàn" năm 2024. Các hoạt động tại sự kiện năm nay tập trung tăng cường khả năng tiếp cận của đồng bào dân tộc thiểu số đối với các dịch vụ chăm sóc sức khỏe, dinh dưỡng cho bà mẹ, trẻ em; góp phần giảm sự khác biệt về các chỉ tiêu sức khỏe, dinh dưỡng, tử vong mẹ, tử vong trẻ em giữa các vùng miền; hướng tới đạt được các mục tiêu phát triển bền vững vào năm 2030…

Bên cạnh đó, đẩy mạnh các hoạt động truyền thông về "Làm mẹ an toàn", tập trung nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi của cộng đồng về chăm sóc sức khỏe bà mẹ, trẻ sơ sinh và trẻ nhỏ ở các vùng khó khăn. Thu hút sự quan tâm của các nhà lãnh đạo, nhà hoạch định chính sách, người cung cấp dịch vụ và sự quan tâm của toàn xã hội, nhằm tăng cường sự tham gia của các đối tượng này vào hoạt động truyền thông và cung cấp dịch vụ về làm mẹ an toàn. Tăng cường các hoạt động cung cấp dịch vụ chăm sóc trước, trong, sau sinh cho bà mẹ và trẻ sơ sinh, đặc biệt là cho những người dễ tổn thương, người có hành vi nguy cơ cao, người dân sống ở vùng sâu, vùng xa, vùng có đông đồng bào dân tộc thiểu số.

Trong Tuần lễ, mỗi trạm y tế xã thuộc vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tổ chức được ít nhất một hoạt động truyền thông về "Làm mẹ an toàn"; cung cấp thông tin cho 100% phụ nữ mang thai và phụ nữ sau sinh có mặt tại địa phương, ít nhất 30% số phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ của xã và ít nhất 30% số gia đình, đặc biệt là người chồng của phụ nữ mang thai, sau sinh đang làm ăn, sinh sống trên địa bàn.

Bộ Y tế cũng đề nghị các địa phương tổ chức hội nghị, hội thảo, sinh hoạt câu lạc bộ tập trung phổ biến về các quy định pháp luật và các quy định liên quan đến chăm sóc sức khỏe bà mẹ và trẻ em; tình trạng, số liệu về tử vong mẹ, tử vong trẻ em vẫn còn cao ở địa phương; tình trạng sinh đẻ tại nhà, không được cán bộ y tế hỗ trợ ở vùng đồng bào thiểu số… Từ đó làm rõ ý nghĩa và sự cần thiết phải thực hiện Tuần lễ "Làm mẹ an toàn". Chia sẻ kinh nghiệm, các mô hình có hiệu quả về chăm sóc sức khỏe bà mẹ và trẻ em, đặc biệt là bà mẹ và trẻ sau sinh. Các dịch vụ liên quan đến "Làm mẹ an toàn" chủ yếu tập trung vào 3 gói dịch vụ chăm sóc trước sinh; Hỗ trợ chăm sóc trong sinh; Hỗ trợ chăm sóc sau sinh. Hiện các dịch vụ vẫn được cung cấp thường quy theo chức năng, nhiệm vụ, chuyên môn của các đơn vị, nhưng trong Tuần lễ "Làm mẹ an toàn" cần được tăng cường hơn, tiếp cận được nhiều bệnh nhân hơn với hiệu suất và hiệu quả cao hơn.■

Tư vấn, chăm sóc sức khỏe sinh sản cho chị em vùng đồng bào dân tộc thiểu số

Theo số liệu của Tổng cục Thống kê, kết thúc giai đoạn 2016-2020, tỷ số tử vong mẹ trên toàn quốc đã giảm từ 58,3/100.000 xuống 45/100.000 trẻ đẻ sống. Phần lớn các chỉ số về chăm sóc trước, trong và sau sinh vẫn duy trì ở mức cao. Trên 80% số sản phụ được khám thai ít nhất 4 lần trong 3 thời kỳ thai nghén. Tỷ lệ đẻ tại cơ sở y tế đạt mức bao phủ phổ cập và có đến 96% cuộc đẻ có nhân viên y tế đã được đào tạo đỡ.

Các hoạt động chăm sóc trong tuần đầu sau sinh cũng bao phủ được hơn 75% số bà mẹ và trẻ sơ sinh. Tuy nhiên, các chỉ số nêu trên vẫn còn sự khác biệt tương đối rõ rệt giữa các vùng miền, tỷ lệ thấp nhất là khu vực miền núi phía Bắc và Tây Nguyên. Nhìn chung, tốc độ cải thiện các chỉ số sức khỏe bà mẹ, trẻ em có xu hướng chậm lại so với những giai đoạn trước và sự khác biệt giữa các vùng/miền, các nhóm đối tượng chưa được thu hẹp một cách đáng kể.

Tỷ suất tử vong trẻ em (TVTE) ở Việt Nam giảm khá ổn định. Trong vòng hơn 20 năm (từ 2001-2022), TVTE dưới 5 tuổi đã giảm 2 lần (từ 39,6‰ xuống còn 18,2‰) và TVTE dưới 1 tuổi đã giảm gần 2,5 lần (từ 29,5‰ xuống còn 11,6‰). Tuy nhiên, so sánh giữa các khu vực, tỷ suất TVTE dưới 1 tuổi và dưới 5 tuổi ở nông thôn còn cao hơn gấp đôi so với thành thị; các tỉnh miền núi phía Bắc và Tây Nguyên cao gấp gần 3 lần so với vùng Đông Nam Bộ và gấp đôi so với vùng Đồng bằng sông Hồng. Theo ước tính của Liên Hợp Quốc, tử vong sơ sinh ở Việt Nam cũng đã giảm từ 15,04‰ năm 2001 xuống còn 9,96‰ vào năm 2021. Tuy nhiên, các số liệu thống kê sức khỏe sinh sản hằng năm cũng như kết quả một số nghiên cứu cho thấy tử vong sơ sinh vẫn chiếm tới khoảng 70% TVTE dưới 1 tuổi và 60% TVTE dưới 5 tuổi.

Trao giải thưởng Nguyễn Thị Định lần thứ nhất năm 2024

Trung ương Hội LHPN Việt Nam cho biết, Lễ trao giải thưởng Nguyễn Thị Định lần thứ nhất năm 2024 sẽ diễn ra vào ngày 8.10 tại Hà Nội. Đây là giải thưởng dành riêng cho cán bộ Hội chuyên trách đặc biệt xuất sắc, tiêu biểu mang tên Nguyễn Thị Định - nữ tướng đầu tiên của Quân đội nhân dân Việt Nam, nguyên Phó Chủ tịch Hội đồng Nhà nước Việt Nam, Phó Chủ tịch Liên đoàn Phụ nữ Dân chủ quốc tế. Bà cũng đã được Đảng giao nhiều nhiệm vụ quan trọng đối với tổ chức Hội phụ nữ như: Bí thư Đảng đoàn Phụ nữ Khu 8, Hội trưởng Hội LHPN Giải phóng miền Nam, Chủ tịch Hội LHPN Việt Nam…

Giải thưởng Nguyễn Thị Định là phần thưởng cao quý của Ban Chấp hành Trung ương Hội LHPN Việt Nam, xét tặng 2 lần trong 1 nhiệm kỳ, năm nay dự kiến sẽ được trao cho 30 cán bộ Hội, trong đó có 17 chị ở cấp tỉnh, 10 chị ở cấp huyện và 3 chị ở cấp cơ sở. Đó là các tấm gương cán bộ Hội chuyên trách các cấp, những người Phụ nữ Việt Nam thời đại mới, những tấm gương tiêu biểu phát huy truyền thống tốt đẹp của phụ nữ Việt Nam, tích cực học tập, tiếp thu giá trị tốt đẹp, thể hiện tài năng, trí tuệ, khát khao cống hiến, sáng tạo của bản thân, đồng thời truyền lửa cho các thế hệ cán bộ Hội tiếp tục phát huy, cống hiến nhiều hơn nữa trong phong trào phụ nữ và công tác Hội, xây dựng tổ chức Hội ngày càng vững mạnh, góp sức phát triển đất nước Việt Nam phồn vinh, hạnh phúc.

Trong khuôn khổ của chương trình sẽ có hoạt động viếng Lăng Bác Hồ; trưng bày triển lãm về "Cuộc đời và sự nghiệp của người Lãnh đạo Hội xuất sắc, Nữ tướng đầu tiên của Quân đội Nhân dân Việt Nam, Anh hùng Lực lượng vũ trang Nhân dân - Nguyễn Thị Định".

N.MINH

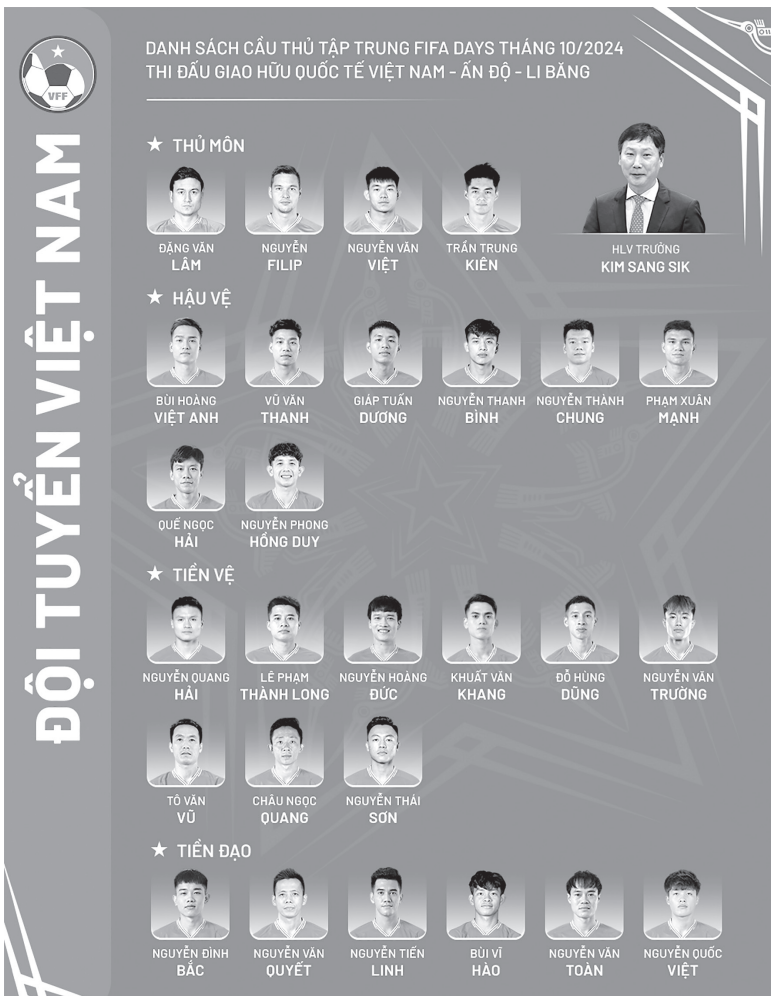
DANH SÁCH TRIỆU TẬP ĐỘI TUYỂN VIỆT NAM:

Đông dần đều gương mặt trẻ

● **NGỌC TRUNG**

Qua những lần triệu tập đội tuyển quốc gia (ĐTQG) dưới thời tân HLV trưởng Kim Sang-sik, điểm đáng chú ý là sự xuất hiện đông dần đều của gương mặt trẻ.

Ngày 2.10, HLV trưởng Kim Sang-sik đã công bố danh sách tập trung đội tuyển Việt Nam chuẩn bị cho hai trận giao hữu quốc tế gặp đội tuyển Ấn Độ và đội tuyển Li Băng dịp FIFA Days tháng 10.2024. Trong đợt tập trung lần này, danh sách ĐTQG có nhiều nét mới. Bên cạnh sự trở lại của một số gương mặt nổi bật như hậu vệ Bùi Hoàng Việt Anh, tiền vệ Lê Phạm Thành Long, Tô Văn Vũ, Châu Ngọc Quang, tiền đạo kỳ cựu Nguyễn Văn Quyết… là sự xuất hiện của hàng loạt cầu thủ U23 như thủ thành Nguyễn Văn Việt, Trần Trung Kiên, hậu vệ Giáp Tuấn Dương, tiền vệ Khuất Văn Khang, Nguyễn Văn Trường, Nguyễn Thái Sơn, tiền đạo Nguyễn Đình Bắc, Bùi Vĩ Hào, Nguyễn Quốc Việt…

Danh sách triệu tập đội tuyển Việt Nam dịp FIFA Days tháng 10.2024 có nhiều gương mặt trẻ

Việc xây dựng thế hệ kế cận cho đội tuyển Việt Nam đã được chú trọng từ thời HLV Philippe Troussier. Tuy nhiên, nỗ lực quyết liệt có phần thái quá của vị chiến lược gia người Pháp không đem đến kết quả như mong muốn. So với người tiền nhiệm, HLV Kim Sang-sik tỏ ra cẩn trọng hơn trong việc thay máu ĐTQG bằng những gương mặt trẻ. Nếu như trong lần triệu tập đội tuyển đầu tiên sau khi được bổ nhiệm, ông thầy người Hàn Quốc ưu tiên sử dụng cựu binh thì các lần triệu tập tiếp theo là sự xuất hiện đông dần đều của những gương mặt trẻ. Ở đợt tập trung tháng 9, Nguyễn Văn Trường và Bùi Vĩ Hào đã được trao cơ hội ra sân. Đến lần tập trung này, một loạt cầu thủ sinh sau năm 2000 có tên trong danh sách.

Quyết định này của HLV Kim Sang-sik cần được phân tích dưới hai góc độ. Thứ nhất, nên nhìn nhận một thực tế rằng sau "thế hệ Thường Châu", những thế hệ kế cận chưa có đủ sự trưởng thành cần thiết để tiếp nối đàn anh, cho dù cũng ít nhiều ghi dấu ấn tại những giải trẻ cấp châu lục. Tuy vậy, việc xây dựng lứa kế cận là cần kíp. Vấn đề là phải tuyển chọn kỹ lưỡng để chọn ra gương mặt xứng đáng. Tiên đề này dẫn đến góc độ thứ hai. Những gương mặt trẻ được HLV Kim Sang-sik triệu tập lần này đa số đều thể hiện phong độ ấn tượng lẫn sự trưởng thành vượt bậc trong màu áo câu lạc bộ, sau 3 vòng đấu mở màn V.League 2024/25.

Đầu tiên phải đề cập đến đại diện đến từ HAGL, đội bóng đang dẫn đầu trên bảng xếp hạng. Thành công của đội bóng phố Núi có dấu ấn lớn của cầu thủ trẻ. Trong khung gỗ, thủ thành Trần Trung Kiên thi đấu vững vàng và giữ sạch lưới cả 3 trận. Đáng kể nhất là màn trình diễn trong cuộc chạm trán giữa HAGL và đương kim vô địch Nam Định. Mặc dù phải đối mặt với vua phá lưới Rafaelson (Nguyễn Xuân Son), tuy nhiên Trung Kiên thi đấu đầy tự tin và có những pha cứu thua xuất sắc. Ngoài ra, tiền đạo Quốc Việt cũng thể hiện phong độ cao trong 3 vòng đấu vừa qua của V.League. Không chỉ màn trình diễn ấn tượng, tiền đạo quê Hải Phòng này còn cho thấy sự trưởng thành trong hình thể lẫn lối chơi. Một tiền đạo trẻ khác cũng thi đấu tốt và được triệu tập là Đình Bắc. Tài năng của cầu thủ xứ Nghệ vốn được đánh giá cao nhưng lâu nay bị phê bình vì lối chơi quá cá nhân. Mùa giải này, Đình Bắc tỏ ra chững chạc hơn hẳn để chiếm suất đá chính trên hàng công CAHN và đã "nổ súng" vào lưới Lion City Sailors. Ngoài ra, sự trở lại của tiền vệ Nguyễn Thái Sơn cũng đáng để chú ý.

Nhìn chung, những gương mặt trẻ HLV Kim Sang-sik gọi lên tuyển trong đợt tập trung này đều xứng đáng cả về tài năng lẫn phong độ. Suy cho cùng, đối với cầu thủ trẻ cần thời gian kiểm định kỹ càng trước khi quy hoạch trở thành trụ cột ĐTQG. Nhấn mạnh hơn về khía cạnh phong độ, những cựu binh đang chơi tốt tại V.League như tiền đạo Nguyễn Văn Quyết (Hà Nội FC), Tô Văn Vũ (Nam Định) hay Châu Ngọc Quang (HAGL) cũng được triệu tập. Điều đó cho thấy HLV Kim Sang-sik và các cộng sự đã làm việc nghiêm túc, quan sát kỹ lưỡng trước khi đưa ra quyết định. Bất luận kết quả như thế nào, cung cách làm việc này đáng được ghi nhận.

Theo kế hoạch, đội tuyển Việt Nam sẽ bắt đầu tập luyện từ ngày 5.10 tại Trung tâm đào tạo bóng đá trẻ Việt Nam. Ngày 8.10, thầy trò HLV Kim Sang-sik sẽ di chuyển về Nam Định để chuẩn bị cho trận giao hữu đầu tiên dịp FIFA Days tháng 10.2024, gặp đội tuyển Ấn Độ vào ngày 9.10 trên SVĐ Thiên Trường. Sau trận đấu này, đội tuyển sẽ trở lại Hà Nội để tiếp tục tập luyện cho đến ngày 14.10 sẽ tiếp tục quay về Nam Định để thi đấu trận giao hữu thứ hai gặp đội tuyển Li Băng, diễn ra vào ngày 15.10 trên SVĐ Thiên Trường. Trong loạt trận giao hữu quốc tế FIFA Days tháng 10.2024 do LĐBĐVN tổ chức, xen kẽ giữa trận đấu của đội tuyển Việt Nam - đội tuyển Ấn Độ và đội tuyển Việt Nam - đội tuyển Li Băng, sẽ là cặp đấu giữa đội tuyển Ấn Độ và đội tuyển Li Băng vào ngày 12.10 cũng tại SVĐ Thiên Trường. ■

Quảng bá hình ảnh Thủ đô qua Giải Bóng đá nữ quốc tế Hà Nội

Diễn ra từ ngày 3 - 7.10, Giải Bóng đá nữ quốc tế Hà Nội Cup T&T Group 2024 được xem là dịp để quảng bá hình ảnh của Thăng Long - Hà Nội, nhân kỷ niệm 70 năm Giải phóng Thủ đô (10.10.1954 - 10.10.2024).

Giải do Sở VHTT Hà Nội phối hợp cùng Tập đoàn T&T Group, Liên đoàn Bóng đá Hà Nội và các đơn vị liên quan tổ chức. Không chỉ có ý nghĩa về mặt chuyên môn, Giải Bóng đá nữ quốc tế Hà Nội Cup T&T Group 2024 còn là dịp để mở rộng giao lưu và hợp tác thể thao giữa thủ đô các nước. Sự kiện này giúp tăng cường quan hệ hữu nghị và hiểu biết lẫn nhau thông qua thể thao, để các đội bóng nữ quốc tế và Việt Nam học hỏi kinh nghiệm, nâng cao năng lực thi đấu.

Giải cũng được xem là cơ hội để quảng bá hình ảnh Thủ đô Hà Nội như một điểm đến giàu văn hóa, năng động và đam mê thể thao. Thông qua giải đấu và các hoạt động trải nghiệm văn hóa, du lịch… Hà Nội khẳng định vai trò là một thành phố phát triển, hiện đại, nhưng vẫn gìn giữ được bản sắc văn hóa độc đáo, thể hiện sự cởi mở, thân thiện và tinh thần hiếu khách của người dân Thủ đô tới bạn bè quốc tế.

Giải có 4 đội bóng tham dự gồm CLB Bắc Kinh (Trung Quốc), Manila Digger FC (Philippines), CLB bóng đá nữ Hà Nội và CLB bóng đá nữ Thái Nguyên T&T. Trong số 2 CLB trong nước dự giải, CLB Thái Nguyên đã có bước chuyển mình đáng kể trong thời gian qua khi đẩy mạnh công tác đào tạo và cho ra lò những tài năng trẻ như Ngọc Minh Chuyên, Lưu Như Quỳnh, Nguyễn Thị Nga, Hoàng Thị Ngọc Ánh, Nguyễn Thị Thu Trang… Bên cạnh việc phát triển hệ thống đào tạo trẻ, CLB Thái Nguyên T&T cũng đem về những cầu thủ tên tuổi như Bích Thùy, Kim Thanh, Trần Thị Thu, Lê Hoài Lương…

Các cầu thủ CLB Bắc Kinh (Trung Quốc) thích thú với chiếc nón truyền thống của Việt Nam

Trong khi đó, CLB Hà Nội cũng đang sở hữu lực lượng với nhiều tuyển thủ quốc gia như: Thanh Nhã, Kiều Oanh, Hải Yến, Hải Linh, Nguyễn Thị Hoa, Vũ Thị Hoa, Ngân Thị Vạn Sự, Hoàng Thị Loan… cùng dàn cầu thủ trẻ đầy tiềm năng. Bên cạnh đó, CLB bóng đá nữ Hà Nội cũng vừa có sự thay đổi đáng chú ý trên băng ghế huấn luyện khi bổ nhiệm cựu tuyển thủ Đào Thị Miện ngồi ghế nóng thay cho HLV Anh Tuấn.

Trong khi đó, CLB nữ Manila Digger FC (Philippines) cũng mang tới giải đấu những cái tên rất chất lượng đang chơi cho đội tuyển Philippines như Rhea Chan, Lustan Hazel, thủ thành Fontanilla Kiara… Bên cạnh đó, bộ đôi ngoại binh người Ghana Helina Lamptey và Felicity Asante cũng sẽ là những cái tên đáng được chú ý. CLB Bắc Kinh (Trung Quốc) tham dự giải với đội hình gần như mạnh nhất, gồm những cái tên như Yao Mengjia, Madinal Shadike, Lyu Yuting… Theo đánh giá của HLV trưởng Yu Yun, cả Hà Nội, Thái Nguyên T&T cùng Manila đều sở hữu các cầu thủ tốt, là trụ cột của các đội tuyển quốc gia. Do vậy, CLB Bắc Kinh rất mong muốn có thể học hỏi thêm, tích lũy kinh nghiệm, chuẩn bị cho các mục tiêu trong tương lai.

VÂN GIANG

CLB NỮ TP.HCM THI ĐẤU TẠI "CÚP C1 CHÂU Á":

Quyết tâm làm nên lịch sử

● **NGỌC LÝ**

Là đại diện đầu tiên trong lịch sử bóng đá nữ Việt Nam tham dự Giải các CLB nữ vô địch châu Á - sân chơi được coi như "Cúp C1 châu Á", CLB nữ TP.HCM với vai trò chủ nhà sẽ bắt đầu hành trình lịch sử của mình bằng cuộc tiếp đón đối thủ Taichung Blue Whale (Đài Bắc Trung Hoa) vào chiều 6.10 trên sân Thống Nhất (TP.HCM).

Với lợi thế sân nhà, quyết tâm cùng sự chuẩn bị kỹ lưỡng, cô trò HLV Đoàn Thị Kim Chi đặt mục tiêu vượt qua vòng bảng để góp mặt tại tứ kết.

Trong lần đầu tham dự sân chơi châu lục, CLB nữ TP.HCM quyết tâm vượt qua vòng bảng
Ảnh: ĐÌNH VIÊN

Thử thách cho chủ nhà

Giải bóng đá các CLB vô địch châu Á 2024-2025 quy tụ 12 đội, chia thành 3 bảng, thi đấu vòng 1 lượt, chọn 2 đội nhất, nhì mỗi bảng và 2 đội hạng ba có thành tích tốt nhất vào tứ kết. CLB nữ TP.HCM là chủ nhà bảng C sẽ đá trên sân Thống Nhất, lần lượt gặp CLB Taichung Blue Whale (ngày 6.10), Odisha của Ấn Độ (ngày 9.10) và Urawa Red Diamonds của Nhật Bản (ngày 12.10). Theo đánh giá của giới chuyên môn, đối thủ mạnh nhất ở bảng đấu này là nhà vô địch Nhật Bản - Urawa Red Diamonds. Họ không chỉ là đội bóng có khả năng giành ngôi nhất bảng C mà còn là một trong những ứng cử viên nặng ký cho "ngôi hậu" của giải đấu. Urawa Red Diamonds đã hai lần liên tiếp vô địch Nhật Bản, vô địch Cúp Liên đoàn, Cúp Hoàng hậu Nhật Bản trong những năm qua. Trong tay HLV Naoki Kusunose có nhiều cầu thủ chất lượng như Miki Ito, Hana Takahashi, Yuika Sugasawa, Hanae Shibata... Lối chơi của đội bóng "xứ Mặt trời mọc" rất khoa học, mạch lạc và hiệu quả. Đội bóng này cũng thường xuyên đóng góp cầu thủ cho ĐTQG Nhật Bản.

Trong khi đó, đối thủ trong ngày ra quân của CLB TP.HCM - Taichung Blue Whale là một trong những đội bóng nữ hàng đầu tại Đài Bắc Trung Hoa. Trong đội hình của Taichung Blue Whale có nhiều ngoại binh là các tuyển thủ quốc gia Thái Lan như Silawan Intamee, Pitsamai Sornsai, Waraporn Boonsing, Saowalak Peng-ngam vốn rất quen với các tuyển thủ của tuyển nữ Việt Nam trong thành phần CLB TP.HCM. Để chuẩn bị cho các trận đấu tại bảng C, Taichung Blue Whale cũng đã chiêu mộ một số ngoại binh đến từ Nhật Bản. Với Odisha, đội bóng này còn non trẻ và mới được thành lập từ năm 2022. Họ sở hữu 2 ngoại binh Maryam Ibrahim (Nigeria) và Jennifer Yeboah (Ghana), trong khi các nội binh đều là những ngôi sao hàng đầu của tuyển nữ Ấn Độ.

HLV Đoàn Thị Kim Chi đánh giá các đối thủ trong bảng đều rất mạnh, đó sẽ là những thử thách khó khăn cho CLB nữ TP.HCM. Do vậy mà các cầu thủ sẽ phải có sự chuẩn bị kỹ lưỡng, nỗ lực thi đấu giành kết quả tốt nhất, cố gắng vào vòng tiếp theo. Là nhà vô địch Việt Nam sáu mùa liên tiếp, lại được chơi trên sân nhà, CLB nữ TP.HCM gặp thuận lợi về điều kiện sân bãi và quen thuộc với khí hậu. Việc thi đấu với các đối thủ có độ khó tăng dần cũng là một lợi thế cho chủ nhà. Không những thế, việc được xếp thi đấu lúc 19h, cũng như mở cửa sân tự do cho khán giả đến cổ vũ cũng là một ưu thế rất lớn cho cô trò HLV Kim Chi.

Thi đấu hết sức từng trận một

Trong lần đầu tiên bước ra "biển lớn" tại sân chơi châu lục, CLB nữ TP.HCM rất quyết tâm và đang có sự chuẩn bị chu đáo. Cô trò HLV Kim Chi đã trải qua hơn một tháng "rèn quân", đội vừa có chuyến tập huấn Hàn Quốc và trở về nước hôm 30.9. Tại "xứ kim chi", CLB nữ TP.HCM đã được "thử lửa" 3 trận, họ thắng Đại học Pohang 3-1, Đại học UIDUK 4-2 và thua đội đang xếp thứ 7 giải VĐQG nữ Hàn Quốc - CLB Mungyoeng Sangmu 0-2. Những trận đấu trên đã giúp ích rất nhiều cho các cầu thủ trẻ cùng những ngoại binh, đồng thời giúp ban huấn luyện xây dựng lực lượng và chọn ra bộ khung ưng ý nhất cho các trận đấu chính thức tại bảng C.

Lần đầu tiên được đá "Cúp C1 châu Á", CLB nữ TP.HCM đã bổ sung 3 ngoại binh đến từ Mỹ, đó là trung vệ Talani Barnet, tiền vệ Tatiana Mason và tiền đạo Meghan Root. Nổi bật nhất trong số 3 ngoại binh này có lẽ là Tatania Mason, cô từng là một tiền vệ nổi danh ở giải đại học Mỹ và lọt vào đội hình tiêu biểu của mùa giải 2021 nhờ thành tích ghi 5 bàn sau 17 trận. Theo HLV Kim Chi, việc tăng cường ngoại binh ở ba tuyến sẽ giúp đội có trụ dọc tốt hơn. Chuyến tập huấn Hàn Quốc vừa rồi mang lại rất nhiều tích cực, khi các ngoại binh này đều cho thấy sự hòa nhập rất tốt. Trước đó, CLB nữ TP.HCM đã nhanh chóng có được chữ ký của tiền đạo Huỳnh Như sau khi cô trở về từ Lank FC.

"Các đối thủ cùng bảng đội nữ TP.HCM rất mạnh, họ cũng chuẩn bị lực lượng chu toàn. Đội cũng dự báo có nhiều khó khăn khi tham dự giải đấu cấp châu lục. Nhưng đây là lần đầu tiên một đội bóng đá nữ Việt Nam bước ra đấu trường lớn. Tôi muốn cùng CLB TP.HCM vượt qua vòng bảng và thử thách bản thân ở một giải đấu mới. Mục tiêu của chúng tôi là thi đấu hết sức mình vượt qua từng trận, cố gắng lọt vào vòng tiếp theo", tiền đạo Huỳnh Như cho hay.

Sự có mặt của Huỳnh Như, cùng ba ngoại binh và các trụ cột như trung vệ Chương Thị Kiều, tiền vệ Thùy Trang, Bảo Châu… sẽ giúp các cầu thủ trẻ thi đấu tự tin hơn, nhất là khi đội đã chia tay ba "công thần" là thủ môn Kim Thanh, hậu vệ Trần Thị Thu và tiền vệ Bích Thùy đầu năm nay. HLV Kim Chi cho biết: "Các cầu thủ trẻ còn thiếu kinh nghiệm thi đấu quốc tế. Ban huấn luyện đã tìm hiểu các đối thủ và cho các cầu thủ xem các trận đấu để có sự chuẩn bị. Các cầu thủ lớn tuổi đã có bản lĩnh kinh nghiệm thi đấu cần hỗ trợ các cầu thủ trẻ nhiều hơn. Hy vọng, các cầu thủ trẻ lần đầu tiên tham dự giải quốc tế sẽ vượt qua được áp lực, tạo được sự hưng phấn thi đấu".■

TIN THỂ THAO

Việt Nam đã sẵn sàng cho Hội nghị cấp cao ASEAN về Thể thao

Theo kế hoạch, Hội nghị diễn ra từ 14 - 16.10, tại Vĩnh Phúc. Trong đó, sự kiện lần lượt diễn ra ba Hội nghị gồm: Hội nghị quan chức cấp cao ASEAN về Thể thao lần thứ 15 (SOMS-15) diễn ra vào ngày 14.10; Hội nghị quan chức cấp cao ASEAN về Thể thao (SOMS) và Nhật Bản (ngày 15.10) và Hội nghị quan chức cấp cao ASEAN về Thể thao (SOMS) và Trung Quốc (ngày 16.10).

Tính đến thời điểm này, mọi công tác chuẩn bị đã gần hoàn tất từ các điều kiện về hạ tầng, cơ sở vật chất phục vụ Hội nghị đến các công tác lễ tân khánh tiết, lưu trú, khách mời, di chuyển, tài liệu phục vụ Hội nghị...

T.S

Kickboxing dự Giải vô địch châu Á

Đội tuyển Kickboxing Việt Nam sẽ lên đường dự Giải vô địch Kickboxing châu Á tổ chức tại Campuchia, từ ngày 4 - 14.10.

Đội do Trưởng đoàn Vũ Đức Thịnh, Chủ tịch Liên đoàn Kickboxing Việt Nam và HLV trưởng Dương Ngọc Hải dẫn dắt với thành phần gồm 32 võ sĩ tranh tài ở 34 nội dung thi đấu. Tại giải lần trước Kickboxing Việt Nam đã giành 2 HCV và dù lực lượng năm nay đã có thay đổi khi nhà vô địch của kỳ trước là Nguyễn Thị Hằng Nga (Bình Định) đã chuyển sang công tác HLV nhưng Kickboxing Việt Nam vẫn đặt mục tiêu giành trọn bộ huy chương vàng, bạc, đồng tại giải đấu tập trung từ 22-25 quốc gia có phong trào Kickboxing phát triển nhất hiện nay.

MỸ TRANG

Tuyển vật nhất toàn đoàn giải Đông Nam Á

Tại Giải vật vô địch Đông Nam Á quy tụ 8 đại diện của khu vực và 5 đoàn đến từ châu Đại Dương vừa kết thúc ở Thái Lan, đội tuyển Việt Nam xuất sắc giành 29 HCV, 7 HCB và 6 HCĐ để nhất toàn đoàn. Tại giải, các đô vật Việt Nam đã đứng đầu trong nội dung vật tự do nam, vật cổ điển nam và vật tự do nữ ở hệ vô địch.

Đây là lần thứ hai liên tiếp, Việt Nam đứng đầu giải, sau mùa 2023 tại Campuchia.

B.ANH

Aerobic giành HCB thế giới

Kết thúc những ngày tranh tài tại Giải thể dục Aerobic vô địch thế giới 2024 ở Italia, đội tuyển Việt Nam với 5 tuyển thủ Nguyễn Chế Thanh, Lê Hoàng Phong, Trần Ngọc Thúy Vi, Nguyễn Việt Anh và Vương Hoài An đã giành HCB bài biểu diễn đồng đội nhóm 5 người. Các VĐV Việt Nam đạt 20.622 điểm và xếp thứ nhì, sau Trung Quốc (20.794 điểm).

Trong khi đó, bài biểu diễn nhóm 3 người và nội dung cá nhân nam của Nguyễn Chế Thanh đều xếp hạng 6.

L.VŨ

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông
● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798
● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam
GIÁ: 5.000đ

VĂN HÓA SẺ CHIA:

Cầu nối cho quan hệ Việt - Pháp

● HÀ THANH

Văn hóa là yếu tố then chốt trong mối quan hệ đặc biệt giữa Pháp và Việt Nam. Không phải ngẫu nhiên kỷ niệm 50 năm quan hệ ngoại giao giữa hai nước (1973-2023), chủ đề của chuỗi hoạt động đầy ý nghĩa là "Văn hóa sẻ chia".

Hội nghị thượng đỉnh Pháp ngữ lần thứ 19 diễn ra tại Pháp, sau 33 năm kể từ năm 1991 Ảnh: ĐSQ PHÁP TẠI VIỆT NAM

Chủ đề của Năm kỷ niệm 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt - Pháp là "Văn hóa sẻ chia" đã thể hiện rõ tinh thần hợp tác giữa hai nước trong lĩnh vực này, không phải là mang những sản phẩm văn hóa Pháp đến với Việt Nam mà là hai bên cùng nhau xây dựng chính sách để quảng bá các giá trị văn hóa Pháp, đồng thời chuyển giao công cụ và kỹ năng giúp Việt Nam phát triển công nghiệp văn hóa, sáng tạo. Điều này đã được thể hiện trong nhiều sự kiện, chẳng hạn như Liên hoan nhiếp ảnh quốc tế Photo Hanoi25 lần thứ hai tại Hà Nội.

Trong quan hệ hợp tác, giao lưu Nhân dân chính là sự tiếp xúc giữa con người với con người mà văn hóa chính là một biểu hiện. Đây là chìa khóa cho việc thúc đẩy quan hệ ngoại giao hai nước ngày càng tốt đẹp. Nhìn lại quan hệ tốt đẹp giữa hai nước trong hơn nửa thế kỷ qua, văn hóa chính là cầu nối, chủ đề trọng tâm trong quan hệ đối tác Việt - Pháp. Hiện nay, Chính phủ Việt Nam đã xác định phát triển công nghiệp văn hóa, sáng tạo là một trong những mục tiêu quan trọng để tạo đà tăng trưởng, trong đó có tăng trưởng kinh tế. Với thế mạnh trong lĩnh vực này, phía Pháp hoàn toàn có thể giúp Việt Nam trong các dự án liên quan. Sự phát triển hợp tác giữa Nhà hát Hồ Gươm và Nhà hát Hoàng gia Versailles của Pháp để làm phong phú thêm các chương trình biểu diễn của Nhà hát tại Hà Nội vừa qua là một minh chứng.

Trả lời báo chí nhân dịp Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm tham dự Hội nghị thượng đỉnh Pháp ngữ lần thứ 19 và thăm chính thức Cộng hòa Pháp từ ngày hôm nay 4.10, Đại sứ Pháp tại Việt Nam Olivier Brochet cho biết: "Chúng tôi rất vui mừng được đón tiếp Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm sang dự Hội nghị Thượng đỉnh Pháp ngữ lần thứ 19 và thăm chính thức Cộng hòa Pháp, điều này cho thấy sự gắn bó sâu sắc của Việt Nam với cộng đồng Pháp ngữ, đồng thời khẳng định Việt Nam rất coi trọng quan hệ song phương với Pháp. Việc lãnh đạo cao nhất của Việt Nam thăm chính thức Cộng hòa Pháp sẽ là dịp để chúng tôi khẳng định mong muốn tăng cường quan hệ đối tác với Việt Nam, một quốc gia có vị trí rất quan trọng ở châu Á, một đất nước mà chúng tôi có nhiều gắn bó về mặt lịch sử, về mối liên hệ trong khuôn khổ Pháp ngữ".

Sau hơn 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao và 10 năm thiết lập quan hệ Đối tác chiến lược, quan hệ Việt - Pháp đã có những bước phát triển mạnh mẽ trên nhiều lĩnh vực. Việt Nam và Pháp đã tạo dựng hiệu quả một mối quan hệ không chỉ bền chặt, hữu nghị, mà còn là sự tin cậy ngày càng cao với mong muốn tăng cường quan hệ đối tác song phương. Điều này được thể hiện qua việc hai nước cùng nhau kỷ niệm 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao vào năm ngoái và chuyến thăm chính thức Việt Nam của Bộ trưởng Bộ Quân đội Pháp Sébastien Lecornu nhân dịp kỷ niệm 70 năm trận chiến Điện Biên Phủ vào tháng 5 vừa qua.

Cũng trong dịp này, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm sẽ dự Hội nghị Thượng đỉnh Pháp ngữ lần thứ 19. Theo Trưởng đại diện khu vực châu Á - Thái Bình Dương của Tổ chức quốc tế Pháp ngữ (OIF) Edgar Doerig, chủ đề của Hội nghị cấp cao Pháp ngữ 2024, tổ chức tại Villers-Cotterêts và Paris (Cộng hòa Pháp) là "Sáng tạo, đổi mới và khởi nghiệp bằng tiếng Pháp", rất phù hợp với định hướng chung của Cộng đồng Pháp ngữ năng động, với rất nhiều cơ hội, khuyến khích sự sáng tạo, đổi mới và tăng cường cơ hội việc làm cho thanh niên thông qua việc khởi nghiệp.

Hội nghị lần này sẽ là dịp để các nguyên thủ quốc gia và chính phủ các nước thành viên cùng nhau trao đổi, bàn bạc, giải quyết những thách thức lớn đối với quá trình phát triển và đổi mới. Phần lớn nội dung các cuộc họp sẽ tập trung vào vấn đề này, cả về thách thức và cơ hội của sáng tạo, đổi mới, đặc biệt là trí tuệ nhân tạo. Bên cạnh đó, cũng giống như các hội nghị cấp cao khác, Hội nghị lần này cũng sẽ đề cập đến tình hình quốc tế cùng quan tâm. Bên lề Hội nghị, sẽ có nhiều sự kiện mà Việt Nam tham dự cùng các nước thành viên khác như "Làng Pháp ngữ" với những gian hàng giới thiệu sự đa dạng văn hóa của cộng đồng Pháp ngữ hay Triển lãm FrancoTech về doanh nghiệp và thị trường nói tiếng Pháp.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm dẫn đầu đoàn đại biểu Việt Nam sẽ tham dự Hội nghị cấp cao Pháp ngữ lần thứ 19. Nhà lãnh đạo cao nhất của Việt Nam sẽ có diễn văn tại lễ khai mạc sự kiện FrancoTech, diễn đàn kinh tế và triển lãm đổi mới Pháp ngữ, với sự tham gia của nhiều tập đoàn lớn của Việt Nam như FPT, Vinfast và Vietnam Airlines. Bên lề sự kiện, Việt Nam sẽ tổ chức một không gian giới thiệu văn hóa Việt tại Làng Pháp ngữ. ■

CÂU CHUYỆN VĂN HÓA

Hữu xạ tự nhiên hương

● TÙNG QUANG

Trước thềm chuyến thăm chính thức và làm việc của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm với Tổng Giám đốc Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa Liên Hợp Quốc (UNESCO) tại trụ sở của tổ chức này ở Thủ đô Paris (Pháp) tới đây, trả lời phỏng vấn báo chí, Phó Tổng Giám đốc UNESCO, ông Khúc Tinh (Xing Qu) nhấn mạnh: Việt Nam là một hình mẫu điển hình về sự hợp tác hiệu quả và không ngừng vun đắp cho mối quan hệ đối với UNESCO.

Từ một quốc gia nhận viện trợ quốc tế cách đây 20 năm, đến nay Việt Nam là một nước thành viên tích cực với những đóng góp quan trọng vào công việc chung của UNESCO. Việt Nam đã được tín nhiệm bầu và hiện đang phát huy vai trò của mình tại 5 cơ quan then chốt của UNESCO, cụ thể: Phó Chủ tịch của Đại hội đồng UNESCO (từ tháng 11.2023); thành viên Hội đồng chấp hành UNESCO nhiệm kỳ 2021-2025; thành viên Ủy ban Di sản thế giới nhiệm kỳ 2023-2027; Ủy ban liên chính phủ của Công ước về Bảo vệ di sản văn hóa phi vật thể của UNESCO (Công ước 2003) nhiệm kỳ 2022-2026; Phó Chủ tịch Ủy ban liên chính phủ của Công ước về Bảo vệ sự đa dạng của các biểu đạt văn hóa nhiệm kỳ 2021-2025. Bên cạnh đó, Việt Nam tiếp tục là đối tác tin cậy của UNESCO trong việc đưa ra các đề xuất và triển khai các sáng kiến nhằm góp phần phát huy vai trò và vị thế của UNESCO trong bối cảnh toàn cầu mới.

Việt Nam đã tiên phong trong việc đặt văn hóa ở trung tâm của phát triển, hỗ trợ dự án thí điểm của UNESCO về triển khai bộ chỉ số văn hóa đến năm 2030 để đo lường sự đóng góp của văn hóa vào việc thực hiện các Mục tiêu Phát triển Bền vững (SDG) và mới đây, Việt Nam là một trong những nước ủng hộ mạnh mẽ các nỗ lực của UNESCO để đưa văn hóa trở thành một SDG riêng trong Chương trình nghị sự phát triển toàn cầu giai đoạn sau năm 2030.

Trong hợp tác với UNESCO, Việt Nam mở rộng mạng lưới hợp tác, các đối tác bạn bè quốc tế, tham khảo kinh nghiệm và câu chuyện thành công của các nước thành viên khác. UNESCO cũng ghi nhận những kinh nghiệm quý báu của Việt Nam về mô hình quản lý các di sản thế giới, công viên địa chất toàn cầu, khu dự trữ sinh quyển, mạng lưới thành phố sáng tạo, thành phố học tập toàn cầu hay kinh nghiệm trong công tác bảo tồn và phát huy các giá trị di sản phi vật thể.

Đấy là những nhận xét khách quan của Phó Tổng Giám đốc UNESCO. Đây cũng không phải lần đầu các nhà lãnh đạo của một trong các tổ chức chuyên môn lớn nhất của Liên Hợp Quốc nói về văn hóa Việt Nam. Chưa bao giờ văn hóa Việt Nam nhiều lần được vang lên trong các diễn đàn lớn của quốc tế như hiện nay. Sự nghiệp văn hóa của nước nhà ngày càng được khởi sắc không chỉ được người dân ghi nhận mà còn được bạn bè quốc tế đánh giá cao. Hữu xạ tự nhiên hương. Có được điều đó là nhờ sự quan tâm, chỉ đạo của Đảng và Nhà nước, chưa bao giờ văn hóa được quan tâm như hiện nay. Đó cũng là quả ngọt đầu mùa từ sự nỗ lực của ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch với phương châm "Quyết liệt hành động, khát vọng cống hiến" được đề ra từ đầu nhiệm kỳ, thắp "ngọn lửa" nhiệt huyết để vượt qua bao khó khăn tưởng chừng không thể, để không ngần ngại mà khẳng định rằng, văn hóa chưa bao giờ đạt được nhiều thành tựu như hiện nay. ■